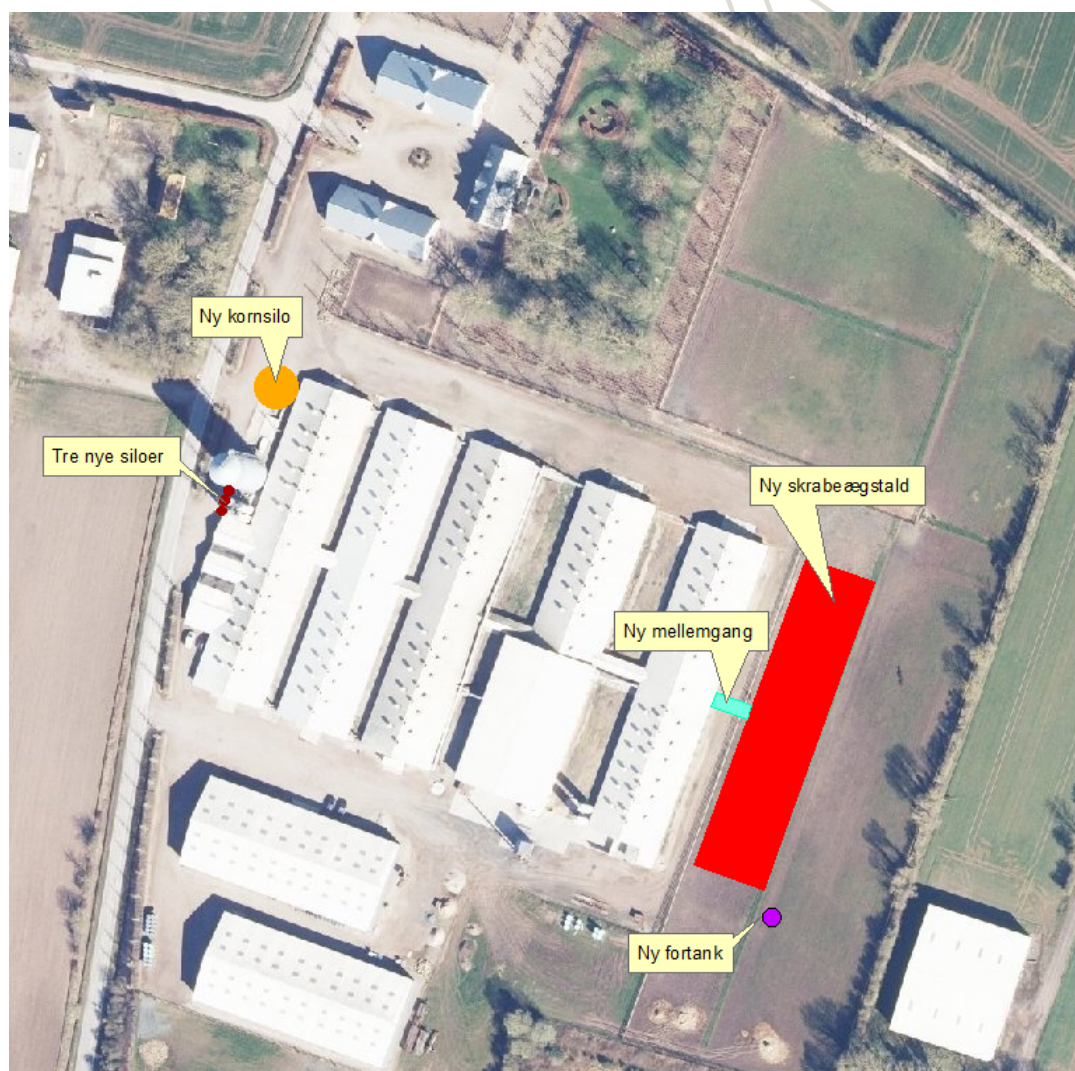

§ 16 a, stk. 2

Miljøgodkendelse

Ægproduktion på Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev
Meddelt den 26. april 2024

Registreringsblad

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	76 42 07 18
Husdyrbrugets navn	Barkholt
Beliggenhedsadresse	Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev

Ansøger og ejer

Ansøger navn	Nis Jørn Diederichsen
Ansøger adresse	Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev
Ansøger telefon	20 87 21 21
Ansøger e-mail	d.barkholt@post.tele.dk

Konsulent

Konsulent CVR-nummer	21 11 15 11
Konsulent virksomhedsnavn	Spiras
Konsulent navn	Lene Egtved Andersen
Konsulent adresse	Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding
Konsulent telefon	76 34 17 88
Konsulent e-mail	lea@spiras.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	9118074
CHR-numre	16587
Matrikel nummer	Hejsager, Halk nr. 1
Evt. andre matrikler	Hejsager, Halk nr. 64, 282, 328b, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792 og 879

Myndighed

Navn	Haderslev Kommune, Miljø, Landbrugsgruppen
Adresse	Christian X's Vej 39, 6100 Haderslev
Sagsbehandler	Ekstern konsulent Klaudi Andresen
Telefon	23 38 17 70
E-mail	klaan@haderslev.dk
Kvalitetssikring	Maja H. Vink

Godkendelse

Ansøgning indsendt	10. juli 2023
Godkendelsestype	§ 16 a, stk. 2, ammoniakemission, på 14.410,8 kg NH ₃ -N/år
Meddelt	26. april 2024
Husdyrgodkendelse.dk	Skema nr. 240571, version 5
Acadre nr.	23/15409

Indholdsfortegnelse

Registreringsblad	2
A. Afgørelse	4
Baggrund for afgørelse om miljøgodkendelse	4
Udnyttelsesfrist og retsbeskyttelse	5
B. Villkår for husdyrbruget	5
C. Miljøteknisk beskrivelse	11
Generelt	11
Indretning og drift	11
Godkendte arealer til opbevaring af gødning	11
Godkendte nye anlæg	11
Eksisterende andre anlæg	12
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	13
Husdyrbrugets beliggenhed	13
Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold	14
Naturvurdering	15
Lugtgener	18
Støjklider og rystelser	18
Støvgener	18
Lysgener	18
Skadedyr	18
Transport, til- og frakørsler	18
Affald	19
Energi og vandforbrug	19
Anvendelse af BAT	20
Egenkontrol	20
Risikoforhold	21
Ophør	21
Særregler for IE-husdyrbrug	21
D. Offentlighed og klagevejledning	24
Offentlighed/Orientering af naboer om ansøgningen om miljøgodkendelse og høring af udkastet ..	24
Annoncering af afgørelse	24
Klagevejledning	25
Bilag 1: Situationsplan	27
Bilag 2: Brandmæssig tilladelse til opstilling af gastæt kornsilo	27
Bilag 3: Landskabsvurdering – Hejsager Strandvej 71	32
Bilag 4: Ansøgers miljøteknisk beskrivelse	48

A. Afgørelse

Haderslev Kommune har den 10. juli 2023 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev omhandlende følgende:

- Udnyttelse af produktionsarealerne i de eksisterende bygninger.
- Overgang til stipladsmodel.
- Ny skrabeægstald på 2.200 m².
- Ny gastæt kornsilo, der får en højde på 27,01 m og en diameter på 13,14 m.
- Tre fodersiloer, der hver har en kapacitet på 40 m³.
- Ny tank til vaskevand på 200 m³.

Derudover er der planer om at udvide den eksisterende pakke/kølerum med 9 x 17 m. Pakkeriet er en biaktivitet som ikke tillades med denne miljøgodkendelse, udvidelsen skal derfor godkendes på anden vis.

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse efter § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven¹ til udvidelse af ægproduktion med de stillede vilkår i Afsnit B. Det forudsættes, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgning nr. 240571, version nr. 5 på Husdyrgodkendelse.dk.

Ved ibrugtagning af denne miljøgodkendelse bortfalder følgende miljøgodkendelser og én revurdering:

- § 12 miljøgodkendelse fra den 6. januar 2011
- Tillæg nr. 1 til § 12 miljøgodkendelse fra den 2. marts 2015
- Tillæg nr. 2 til § 12 miljøgodkendelse fra den 15. februar 2016
- Tillæg nr. 3 til § 12 miljøgodkendelse fra den 17. maj 2018
- Revurdering af miljøgodkendelser og tillæg til miljøgodkendelser fra den 28. juni 2022

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres uden kommunens forudgående godkendelse. Haderslev Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg. Miljøgodkendelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt. Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt. Der skal derfor eventuelt søges om en separat byggetilladelse og nedsivningstilladelse af tagvand eller lignende hos Haderslev Kommune.

Baggrund for afgørelse om miljøgodkendelse

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen², samt Miljøstyrelsens Vejledning om miljøregulering af husdyrhold (husdyrvejledningen).

Husdyrbruget har et produktionsareal, der er større end 100 m² og en ammoniakemission på 14.410,8 kg, og er derfor omfattet af husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2.

Haderslev Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen på Husdyrgodkendelse.dk og kommunens registreringer. Kommunen har vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne. Vurderingen ses i Afsnit C og ligger til grund for de vilkår, der er angivet i Afsnit B. Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

¹ Husdyrbrugloven – Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. Lovbekendtgørelse nr. 520 af den 1. maj 2019.

² Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen - Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023.

Haderslev Kommune vurderer, at følgende er erhvervsmæssigt nødvendigt:

- At udnytte de eksisterende produktionsarealer.
- At etablere en skrabægstald på 2.200 m².
- At etablere en gastæt kornsilo, der får en højde på 27,01 m og en diameter på 13,14 m.
- At etablere tre nye fodersiloer, der hver har en kapacitet på 40 m³.
- At etablere en ny fortank på 200 m³.

Det begrundes med, at der hele tiden skal ske udvikling på en bedrift, for at den også fremover kan være konkurrencedygtig.

Den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen betyder, at det er valgfrit hvor mange dyr der er på bedriften, så længe at produktionen overholder dyrevelfærdsreglerne.

Haderslev Kommune vurderer sammenfattende, at der kan gives lov til projektet idet:

- Projektet er erhvervsmæssigt nødvendigt.
- Husdyrbruget, med de stillede vilkår, kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.
- Projektet med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Udnyttelsesfrist og retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses som fuldt udnyttet, når byggeriet er færdigmeldt. Hvis godkendelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet jævnfør husdyrbruglovens § 59 a, stk. 2.

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift jævnfør husdyrbruglovens §§ 39-40. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses da afgørelsen blev meddelt, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 26. april 2032.

B. Vilkår for husdyrbruget

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Vilkårene skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen

Generelt

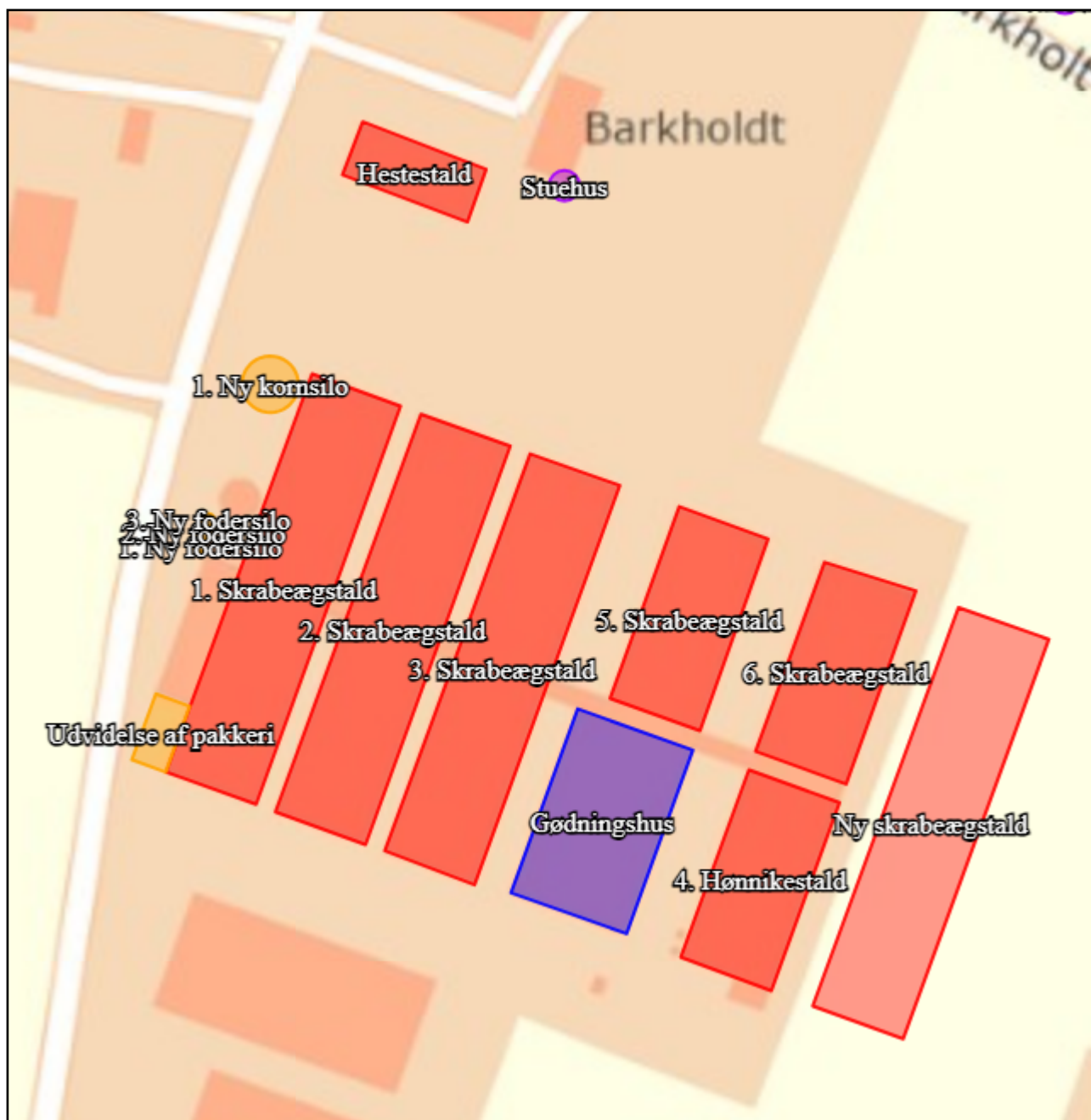
- 1) Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet fra Husdyrgodkendelse.dk skema nr. 240571 version 5 og med de ændringer og vilkår, der fremgår af denne miljøgodkendelse.
- 2) Miljøgodkendelsen og beredskabsplan skal altid være at finde på ejendommen. Driftsansvarlig skal kende indholdet. Relevante vilkår i miljøgodkendelsen skal være medarbejderne bekendt.
- 3) Ved fremtidige udvidelser skal Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev overveje placering og aktiviteter på husdyrbruget således, at transport af dyr, materialer og husdyrgødning begrænses.

Indretning og drift – Produktionsareal og staldsystem

- 4) Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 1 og 2, og beliggende, som det fremgår af figur 1.
- 5) Stald "Ny skrabeægstald" på figur 1 skal opføres i materialer med farver, der svarer til byggematerialerne ved de eksisterende stalde.

Tabel 1: Stalde og produktioner på ejendommen ved ansøgt drift. Data fra Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn	Staldstørrelse (m²)	Produktion og staldsystem	Produktionsareal (m²)	Produktionsareal (%)
1. Skrabeægstald	2.227	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fleretagesystem med bånd	3.339	150
2. Skrabeægstald	2.237	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fleretagesystem med bånd	3.339	149
3. Skrabeægstald	2.240	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fleretagesystem med bånd	3.339	149
Hestestald	415	Heste. Dybstrøelse	400	96
4. Hønnikestald	1.066	Hønniker, konsumæg. Gulvdrift med eller uden gødningskumme	1.759	165
5. Skrabeægstald	1.071	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fleretagesystem med bånd	1.658	155
6. Skrabeægstald	1.081	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fleretagesystem med bånd	1.658	153
Ny skrabeægstald	2.257	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fleretagesystem med bånd	3.350	148

Figur 1: Produktionsarealer = Rødt. Areal til opbevaring af gødning = Blå.

Indretning og drift - Anlæg til gødning

Tabel 2: Gødningsoptbevaringsanlæg ved ansøgt drift.

Navn	Lagertype	Areal (m ²)	Yderligere oplysninger
Gødningshus	Fast	800	Fjerkrægødning
Gødningshus	Fast	25	Gødning fra Kvæg, heste, får og geder

Beliggenhed og landskab

- 6) Eksisterende læhegn og beplantning omkring husdyrbruget skal bevares.

- 7) Eksisterende beplantning langs Hejsager Strandvej på matrikel nr. 1, Hejsager, Halk, skal bevares og vedligeholdes i henhold til blå markering på figur 3.
- 8) Hvis den eksisterende beplantning på matrikel nr. 123 og 849 fjernes eller ændres på en sådan måde, at husdyrbrugets anlæg ikke længere afskærmes tilstrækkeligt, skal der etableres afskærmende beplantningen jf. de gule markeringer på figur 3.
Beplantningen skal bestå af tre-rækkede læhegn bestående af egnskarakteristiske hjemmehørende træer og buske, fx hvidtjørn, seljerøn eller hassel.
- 9) Der skal etableres og vedligeholdes afskærmende beplantning på matrikel nr. 1, Hejsager, Halk mod matrikel nr. 39, 123 og 849, som vist med grøn på figur 3. Beplantningen skal bestå af et min. To-rækket læhegn.
- 10) Beplantningen skal etableres førstkommande plantesæson, efter at det ansøgte projekt er gennemført.

Lugtgener

- 11) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusive ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.
- 12) Markstakke med husdyrgødningsbaseret kompost skal placeres mindst 200 m fra nabobeboelser.

Støjgener

- 13) Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdierne i nedenstående tabel. Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Tabel 3: Vejledende Støjgrænser fra Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

Tidspunkt	Støjgrænser Det åbne land dB(A)	Støjgrænser Byzone dB(A)	Støjgrænser Samlet bebyggelse dB(A)	Reference tidsrum (Midlingstid)
Hverdage kl. 07-18	55	45	45	8 timer
Lørdag kl. 07-14	55	45	45	7 timer
Lørdag kl. 14-18	45	40	40	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07-18	45	40	40	8 timer
Aften, alle dage kl. 18-22	45	40	40	1 time
Nat, alle dage kl. 22-07	40	35	35	½ time

Det bemærkes, at støj fra brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at vilkårets fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne / beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer,

som er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støvgener

- 14) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets bygningsparcel. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden.
- 15) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås.

Lysgener

- 16) Ved evt. ny belysning eller renovering af eksisterende udendørs belysning ved staldanlægget, skal belysningen forsynes med en bevægelsessensor, der sikrer, at lyset kun er tændt, så lang tid der arbejdes på pladserne udenfor bygningerne. Vilåret omfatter ikke udvendig vågebelysning omkring bygninger.
- 17) Der skal i nye stalde anvendes LED-belysning, og der skal skiftes til lavenergilysstofrør i stalde og lader, når de eksisterende er udtjente.
- 18) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Skadedyr

- 19) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, mv. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, mv. med henblik på at forhindre gode levesteder for rotter.
- 20) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse efter de nyeste [retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi](#).

Vand

- 21) Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således, at vandforbrug og vandspild minimeres.

Olie, kemikalier og affald

- 22) Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opslugningsmateriale på husdyrbruget. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opslugning) skal opbevares, og bortskaffes som farligt affald.
- 23) Olie og diesel skal opbevares i overjordiske beholdere på støbt plads med tæt bund uden afløb, så spild kan opsamles.
- 24) Tankning af brændstof skal ske under opsyn.
- 25) Tanke skal være sikret mod påkørsel.

Spildevand

- 26) Fra befæstede arealer må der ikke ske overfladeafstrømning af urent vand til det omgivende terræn.

- 27) Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.
- 28) Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev skal indrette husdyrbruget således, at produktion af spildevand begrænses mest muligt.

Energiforbrug

- 29) Staldanlæggets elinstallationer skal repareres og vedligeholdes løbende.

Egenkontrol

- 30) Som led i at dokumentere egenkontrollen på bedriften skal følgende dokumentation opbevares i fem år og forevises Haderslev Kommune på forlangende:
- Kvitteringer for aflevering af farligt affald.
 - Ressourceforbrug for vand og energi en gang årligt.
 - Dokumentation for vedligeholdelse af ventilationsanlæg.
 - Logbog for tømning af gødningsbånd.

BAT – Bedste tilgængelige teknik

- 31) Der skal være installeret gødningsbånd i alle stalde til høns.
- 32) Gødningsbånd skal tømmes mindst 3 gange ugentligt med et interval på 2-3 dage.
- 33) Gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
- 34) Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:
- Tidspunkt for tømning af gødningsbånd.
 - Enhver form for driftstop med angivelse af årsag og varighed.
- 35) Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbåndet er ude af drift i en periode på mere end 3 dage.

Ophør

- 36) Ved hel eller delvis ophør af husdyrbruget skal Haderslev Kommune kontaktes med henblik på vejledning om nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.
- 37) Ved fuldstændigt ophør af husdyrbruget skal det anmeldes til kommunen senest 4 uger efter ophør, og der skal på husdyrbruget foretages følgende:
- Affald, foder, husdyrgødning og husdyrbesætning fjernes.
 - Stalde-, foder- og husdyrgødningsopbevaringsanlæg rengøres.
 - Miljøfarligt affald skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

C. Miljøteknisk beskrivelse

Haderslev Kommunes vurderinger foretages på grundlag af ansøgersøgningsmaterialet, supplerende oplysninger fra ansøger, samt Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget.

Generelt

Haderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssig forbundet med andre husdyrbrug.

Haderslev Kommune stiller vilkår til, at projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet på Husdyrgodkendelse.dk skema nr. 240571 version 5 og med de ændringer og vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.

For at sikre, at godkendelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at godkendelsen skal foreligge på husdyrbruget.

Alternativer til det ansøgte projekt

Ansøger oplyser følgende:

Der er ikke overvejet alternative placeringer af den nye stald, da det er den eneste mulige placering på matriklen, hvor stalden ligger i tilknytning til de eksisterende stalde. Placeringen af kornsilo er valgt, så påslaget ved den eksisterende silo også kan bruges til den nye silo. Desuden vil kornsiloen samt fodersiloerne med de pågældende placeringer stå samlet.

Ud fra såvel miljømæssige som driftsmæssige hensyn vurderes de ansøgte placeringer at være de mest hensigtsmæssige, både ift. natur, landskab og de nærmeste naboer.

Haderslev Kommune har drøftet med ansøgers konsulent, at et alternativ kunne være at bygge stalden halvt så stort. Haderslev Kommune vurderer, at alternativer til projektet er tilstrækkelig beskrevet.

Indretning og drift

Haderslev Kommune vurderer, at husdyrbrugets eksisterende anlæg består af stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning og foder. Situationsplan med angivelse af placering af stalde og anlæg fremgår af Figur 2 og Bilag 1. Der vil fremover være følgende bygninger på husdyrbruget:

Godkendte produktionsarealer

- 16.683 m² produktionsareal. Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fleretagesystem med bånd.
- 1.759 m² produktionsareal. Hønniker, konsumæg. Gulvdrift med eller uden gødningskumme.
- 400 m² produktionsareal. Heste. Dybstrøelse.

Godkendte arealer til opbevaring af gødning

- 800 m² gødningsopbevaringsareal til fast fjerkrægødning.
- 25 m² gødningsopbevaringsareal til fast gødning fra kvæg, heste, får og geder.

Godkendte nye anlæg

- Ny skrabeægstald på 2.200 m².
- Mellemgang.
- Ny kornsilo, der er 13,14 m i diameter og 27,01 m høj.
Den 13. februar 2024 er der udarbejdet en "Brandmæssig" tilladelse til opstilling af gastæt kornsilo på 3.379 m³. Se bilag 2.
- 3 nye fodersiloer, der hver kan indeholde 40 m³. De bliver 3 m i diameter og 10 m høje.
- Fortank på 200 m³.

Eksisterende andre anlæg

- Maskinhus nr. 1
- Maskinhus nr. 2
- Kornsilø
- Fodersiloer
- Halmfyr

Det godkendte produktionsareal på 16.683 m² i staldanlægget kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for dyrevelfærdsreglernes grænser.

Figur 2: Situationsplan med placering stalde og opbevaringslagre. Se også Bilag 1: Situationsplan.

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsoptagerarealens størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte teknologi. Haderslev Kommune stiller derfor vilkår til, at dyretype, staldsystemer samt placering og størrelse af det nye staldanlæg og produktionsareal skal være som ansøgt for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra husdyrbruget fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Ifølge § 10 i husdyrgødningsbekendtgørelsen³ vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Dog skal der være minimum 6 måneders kapacitet.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16 a miljøgodkendelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere fra år for år.

Møg fra høns kan opbevares i markstak. På den baggrund vurderer Haderslev Kommune, at Hejsager Strandvej 71 har tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Haderslev Kommune vurderer sammenfattende, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af husdyrgødningen på ejendommen. Det forudsættes, at de til enhver tid gældende krav om opbevaringskapacitet overholdes, jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsen § 10.

Husdyrbrugets beliggenhed

De fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 gælder for etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening. Afstandskravene i henhold til §§ 6, 7 og 8 i husdyrbrugloven måles til kanten af de pågældende bygninger.

Tabel 4: Oversigt over afstande fra anlæg på husdyrbruget til nærmeste punkt med afstandskrav jævnfør husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8.

Husdyr-brugloven	Afstandskrav til	Afstandskrav (m)	Afstand (m)	Bemærkninger om anlæg
§ 6	Byzone eller sommerhusområde (eksisterende eller fremtidigt)	50	979	
§ 6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv (landzone der i lokalplan er udlagt til)	50	560	
§ 6	Nabobeboelse	50	75	
§ 7	Kategori 1 natur	10	825	
§ 7	Kategori 2 natur	10	1.800	
§ 8	Vandforsyningsanlæg (ikke almen vandforsyning)	25	670	
§ 8	Vandforsyningsanlæg (almen vandforsyning)	50	Ca. 700	
§ 8	Vandløb, dræn og søer > 100 m ²	15/100*	Ca. 120	
§ 8	Offentlig vej, privat fællesvej	15	108	
§ 8	Levnedsmiddelvirksomhed	25	Min. 100	
§ 8	Beboelse på samme ejendom	15	137	
§ 8	Naboskel	30	32	Fra ny fortank

* Ved etablering af anlæg til flydende husdyrgødning skal der være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal større end 100 m²

De fastsatte afstandskrav i § 6 er mindst 50 m til byzone, område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse,

³ Husdyrgødningsbekendtgørelsen – Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning. Bekendtgørelse nr. 2243 af den 29. november 2021

institutioner, rekreative formål og lign. samt til nabobeboelse. De generelle afstandskrav i § 6 er overholdt.

De fastsatte afstandskrav i § 7 er mindst 10 m til bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der benævnes som Kategori 1 natur og Kategori 2 natur. De generelle afstandskrav i § 7 er overholdt.

Alle afstandskrav i henhold til § 8 er overholdt, da der ikke sker øget forurening i bygninger tæt på vej og beboelse på samme ejendom.

Fredninger, beskyttelseslinjer mv.

Det vurderes, at det ansøgte ikke ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, skov-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger (naturbeskyttelseslovens⁴ §§ 16-19 og museumslovens⁵ §§ 29 a og 29 e)

Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

På Bilag 3 ses Haderslev Kommunes vurdering i forhold til husdyrbrugets landskabelige placering.

For at sikre at husdyrbruget ikke påvirker det landskabelige udtryk markant, skal eksisterende læhegn på ejendommen bevares og vedligeholdes. Ligeledes skal den afskærmende beplantning på matrikel nr. 1, langs Hejsager Strandvej skal bevares og vedligeholdes, se blå markering på figur 3.

Afskærmende beplantning på matrikel nr. 1 langs matrikel nr. 123 og 849 vil mindske husdyrbrugets påvirkning af det landskabelige udtryk, samt begrænse gener for den nærliggende nabo, Barkholt 20. Eksisterende beplantning i skel mellem matrikel nr. 1 og 849, samt i den nordlige ende af matrikel nr. 123 langs matrikel nr. 1, fungerer som afskærmning. Da den eksisterende beplantning ikke befinder sig på ansøgers ejendom, kan der ikke sættes vilkår i denne miljøgodkendelse til bevaring og vedligehold af beplantningen. Der stilles dog vilkår om, at der skal etableres afskærmende beplantning jf. gule markeringer i figur 3 hvis den eksisterende beplantning fjernes eller ændres på en sådan måde, at husdyrbrugets anlæg ikke længere afskærmes.

For at begrænse indkig til Barkholt 20 skal der etableres og vedligeholdes afskærmende beplantning i hjørnet af matrikel nr. 1 jf. grøn markering på figur 3. Beplantningen skal bestå af min. 2 rækker planter.

Figur 3: Beplantningsplan. Blå: Eksisterende beplantning. Gul: Skal etableres hvis eksisterende beplantning ændres. Grøn: Ny beplantning skal etableres.

⁴ Naturbeskyttelsesloven - Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse. Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022

⁵ Museumsloven - Bekendtgørelse af museumsloven. Lovbekendtgørelse nr. 358 af den 8. april 2014

Kommuneplanen

Tabel 5 viser ejendommens placering i forhold til gældende kommuneplan. Haderslev Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe udpegningsgrundlagene i kommuneplanen.

Tabel 5: Landskabelige udpegninger

Kommuneplan	Udpegnings	Uddrag af retningslinje	Anlæg inden for udpegnings
3.1.1	Særligt værdifulde landbrugsområder	Landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt	Ja
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, som forhindrer genskabelse af det naturlige vandstands niveau.	Nej
3.4.1	Naturområder, herunder særligt værdifulde	Hvis der undtagelsesvis tillades byggeri eller arealanvendelse, der forringer et naturområde, stilles krav om udlægning af nye områder.	Nej
3.4.2	Økologiske forbindelser, herunder potentielle	Etablering af nye større anlæg, må ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder.	Ja
3.4.3	Internationale naturbeskyttelsesområder (NATURA2000)	Skal friholdes for aktiviteter og anlæg, der kan forringe naturtyper og levesteder.	Nej
3.5.1	Bevaringsværdige landskaber	Skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, Hvor det tillades, skal placering og udformning tilpasses til landskabet.	Ja
3.5.2	Større sammenhængende landskaber	Friholdes for byggeri, der slører de visuelle og landskabelige sammenhænge. Placering og udformning skal tilpasses til landskabet.	Ja
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Bebyggelse må ikke sløre eller ødelægge landskabstrækkene, deres overgange og sammenhæng.	Nej
3.5.4	Kystnærhedszonen	Funktionelt begrundet byggeri skal placeres bag ved eksisterende byggeri eller placeres på de påvirker kystlandskabet mindst mulig.	Ja

Naturvurdering

På bilag 4 side 16 og 17 ses ansøgers vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af den nærmeste natur.

Haderslev Kommune skal foretage vurdering af husdyrbrugets påvirkning af omkringliggende natur. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden, og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper, benævnt kategori 1, 2 og 3 naturområder. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Herudover

ses på beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven⁶ samt Natura 2000-områder og bilag IV-arter jævnfør habitatbekendtgørelsen⁷.

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugloven

Husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper samlet i tabel 6.

Tabel 6: Oversigt over kvælstoffølsomme naturtyper samt maksimal deposition

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7, stk. 1, nr. 1 i husdyrbrugloven Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug
Kategori 2. § 7, stk. 1, nr. 2 i husdyrbrugloven. Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, udenfor Natura 2000.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3. § 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove.	Ved merdeposition på over 1,0 kg N/ha/år: Ud fra en konkret vurdering stilles evt. krav om en maksimal belastning

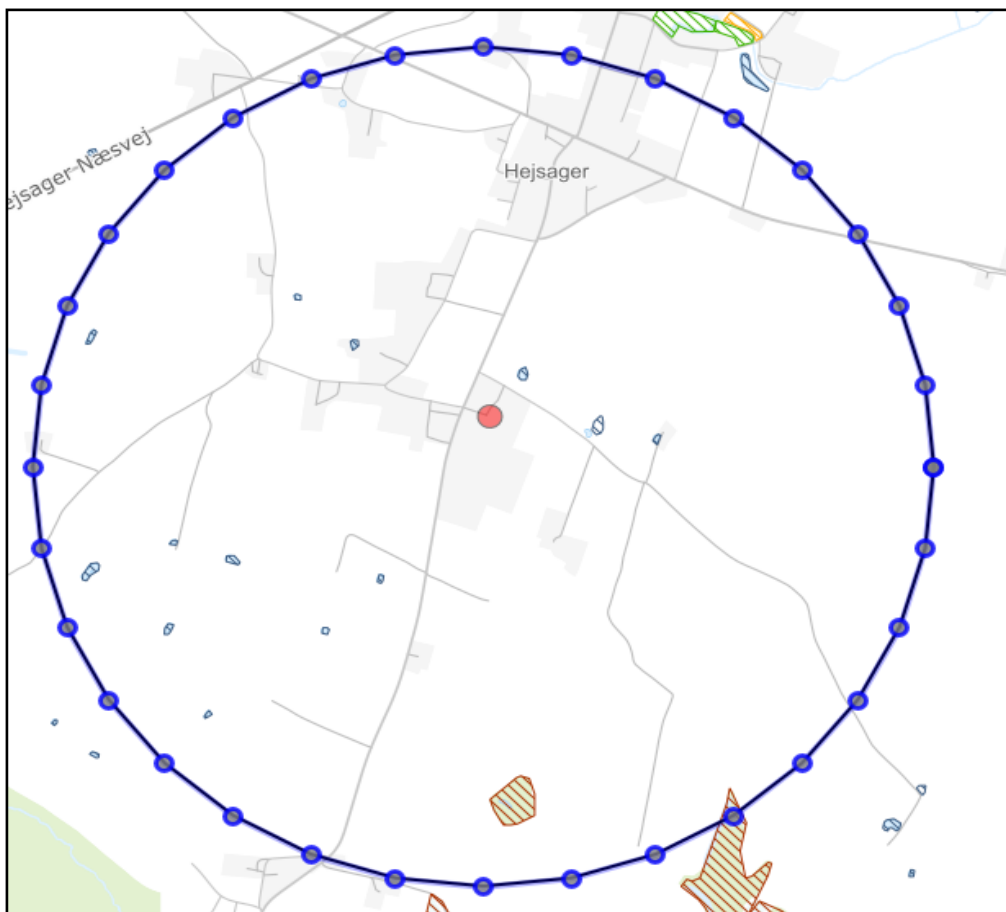
Haderslev Kommune har vurderet naturområderne i nærheden af ejendommen. Se figur 4 og tabel 7.

Tabel 7: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur samt yderligere § 3 områder i nærheden af anlægget

Husdyrbrugloven	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition i forhold til 8 års drift (kg N/ha/år)	Beskrivelse
Kategori 1 (kat1a)	1.025	0,4	+ 0,1	
Kategori 2 (kat 2)	1.800	0,2	0,0	
Kategori 3 (kat3a)	640	0,6	+ 0,1	Syd for ejendom
Kategori 3 (kat3c)	1.300	0,8	+ 0,2	Øst for ejendom
Kategori 3 (kat3d)	1.100	0,5	+ 0,1	Nordøst
Naturbeskyttelsesloven	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)	Beskrivelse
§ 3 (Sø 1)	225	9,4	+ 2,9	Nordøst
§ 3 (Sø 3)	357	4,4	+ 1,3	Øst
§ 3 (Sø 2)	234	5,4	+ 0,9	Nord
Habitatbekendtgørelsen	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)	Beskrivelse
Natura 2000	900	0,5	+ 0,1	Sydøst
Bilag IV-arter	1400	0,2	0,0	Sydøst

⁶ Naturbeskyttelsesloven – Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse. Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022

⁷ Habitatbekendtgørelsen – Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. Bekendtgørelse, nr. 2091 af den 12. november 2021

Figur 4. Naturområder (kategori 3/§ 3) indenfor 1000 m af husdyrbruget. Rød skravering = mose. Blå skravering = Sø.

Nærmeste kategori 1 natur ligger 1.025 m fra husdyrbruget. Det er en "Elle-askeskov" af naturtype 9999. Udvidelse medfører en totalbelastning med ammoniak på 0,4 kg N/ha. Der er et husdyrbrug i nærheden, derfor må der højst være en totalbelastning med ammoniak på 0,4 kg/ha. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at det nærmeste kategori 1 natur ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet. Se tabel 7.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 2 er et overdrev, som ligger ca. 1,8 km nordvest for det ansøgte projekt. Overdrevet modtager en total ammoniakdeposition på 0,2 kg/ha fra det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at overdrevets naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af projektet.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 3 er en mose, som ligger ca. 640 m syd for anlægget. Mosen modtager, ifølge beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, en øget deposition på 0,1 kg N/ha i forbindelse med udvidelsen og en samlet deposition på 0,6 kg N/ha. Se tabel 7. 1,3 km øst for anlægget ligger en kategori 3 mose der vil få øget depositionen med 0,2 kg N/ha. Haderslev Kommune vurderer, at de nærmeste kategori 3 natur ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til enhver tid ejeren af arealet. I følge husdyrbruglovens § 16 a skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

De nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområder, som ikke er kategoriseret natur, er to søer, som ligger hhv. ca. 225 nordøst for anlægget og 234 m sydøst for anlægget. Søerne modtager en merdeposition af ammoniak på hhv. 2,9 kg N/ha/år og 0,9 kg N/ha/år fra anlægget. Se tabel 7.

Haderslev Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Ifølge habitatbekendtgørelsen §§ 6 og 10 er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven.

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 112 Lillebælt, som omfatter habitatområde Hg6 og fuglebeskyttelsesområde F47. Den nærmeste del af området ligger ca. 900 m sydøst for anlægget. Projektet vil medføre en merdeposition i forhold til nudrift og 8 års drift på 0,1 kg N/ha, og en total deposition på 0,5 kg N/ha. Se tabel 7.

De nærmeste bilag IV-arter er registreret 1,4 km sydøst for ejendommen. Projektet vil ikke medføre nogen merdeposition på dette sted.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Lugtgener

I henhold til ansøgers beskrivelse af lugtgener i Miljøkonsekvensrapporten (bilag 4 side 17 og 18), vurderer Haderslev Kommune, at udvidelse ikke vil give væsentlige lugtgener.

Støjkilder og rystelser

I henhold til ansøgers beskrivelse af støjkilder og rystelser i Miljøkonsekvensrapporten (bilag 4 side 19), vurderer Haderslev Kommune, at udvidelse ikke vil give væsentlige gener med støj og rystelser.

Støvgener

I henhold til ansøgers beskrivelse af støv i Miljøkonsekvensrapporten (bilag 4 side 19), vurderer Haderslev Kommune, at udvidelse ikke vil give væsentlige gener med støv.

Lysgener

I henhold til ansøgers beskrivelse af lys i Miljøkonsekvensrapporten (bilag 4 side 19), vurderer Haderslev Kommune, at udvidelse ikke vil give væsentlige lysgener.

Skadedyr

I henhold til ansøgers beskrivelse af skadedyr i Miljøkonsekvensrapporten (bilag 4 side 19), vurderer Haderslev Kommune, at udvidelse ikke vil give væsentlige gener med skadedyr.

Transport, til- og frakørsler

I henhold til ansøgers beskrivelse af transport til og fra Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev i Miljøkonsekvensrapporten (bilag 4 side 19 og 20), vurderer Haderslev Kommune at udvidelse ikke vil give væsentlige gener med transporter til og fra husdyrbruget. Figur 5 viser indkørsler, der bruges i forbindelse med husdyrproduktionen på Hejsager Strandvej 71.

Figur 5. Indkørsler der bruges i forbindelse med husdyrproduktionen

Affald

I henhold til ansøgers beskrivelse af affald i Miljøkonsekvensrapporten (bilag 4 side 20), vurderer Haderslev Kommune at opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med [Haderslev Kommunes Regulativ for erhvervsaffald](#).

Jord og grundvand

I henhold til ansøgers beskrivelse af jord og grundvand i Miljøkonsekvensrapporten (bilag 4 side 25), vurderer Haderslev Kommune, at udvidelse ikke vil påvirke jord og grundvand væsentligt.

Overflade- og spildevand

I henhold til ansøgers beskrivelse af overflade- og spildevand i Miljøkonsekvensrapporten (bilag 4 side 21), vurderer Haderslev Kommune, at overflade- og spildevand håndteres miljømæssigt forsvarligt.

Energi og vandforbrug

Haderslev Kommune har vurderet, at vurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten vedrørende energi- og vandforbrug er fyldestgørende. Se side 23 i bilag 4.

Anvendelse af BAT

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, når produktionen er større end 40.000 stipladser til fjerkræ (IE-brug).

BAT Ammoniakemission

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniakmission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget.

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-krav til ammoniak er overholdt. Dette er sket ved tre ugentlige udmugninger af gødningsbånd i alle stalde med høns.

BAT Management

Haderslev Kommune har vurderet, at vurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten vedrørende BAT i forhold til management er fyldestgørende. Se side 27 i bilag 4.

BAT Fodring- og foderhåndtering/råvarer

Det vurderes, at husdyrbruget overholder BAT på fodring og foderhåndtering, idet der anvendes foderplaner tilpasset dyrenes behov og der løbende tages prøver af foderet.

BAT Opbevaring af husdyrgødning

Det vurderes, at husdyrbruget overholder BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, da fast gødning opbevares i møddingshus og afleveres til biogasanlæg.

BAT Energi- og vandforbrug

Haderslev Kommune har vurderet, at vurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten vedrørende BAT i forhold til energi- og vandforbrug er fyldestgørende. Se side 23, 26 og 27 i bilag 4.

BAT Spildevand

Haderslev Kommune har vurderet, at vurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten vedrørende BAT i forhold til spildevand er fyldestgørende. Se side 21 i bilag 4.

BAT Affald

Haderslev Kommune har vurderet, at vurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten vedrørende BAT i forhold til affald er fyldestgørende. Se side 20 i bilag 4.

BAT Støv

Haderslev Kommune har vurderet, at vurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten vedrørende BAT i forhold til støv er fyldestgørende. Se side 19 i bilag 4.

BAT Støj

Haderslev Kommune har vurderet, at vurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten vedrørende BAT i forhold til støj er fyldestgørende. Se side 19 i bilag 4.

BAT Døde dyr

Haderslev Kommune har vurderet, at vurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten vedrørende BAT i forhold til døde dyr er fyldestgørende. Se side 21 i bilag 4.

Egenkontrol

Ansøger har i afsnit 4.1.4 om management redegjort for egenkontrol på bedriften. Se bilag 4.

Det er væsentligt, at der på husdyrbruget foretages egenkontrol, der indeholder dokumentation for den løbende overholdelse af vilkårene.

Haderslev kommune vælger at stille følgende vilkår:

Som led i at dokumentere egenkontrollen på bedriften skal følgende dokumentation opbevares i fem år og forevises Haderslev Kommune på forlangende:

- Kvitteringer for aflevering af farligt affald.
- Ressourceforbrug for vand og energi en gang årligt.

- Dokumentation for vedligeholdelse af ventilationsanlæg.
- Logbog for tømning af gødningsbånd.

Risikoforhold

Ansøger har i afsnittet 3.15 redegjort for risikoforhold på bedriften. Se bilag 4.

Haderslev Kommune vurderer, at beredskabsplanen begrænser følgevirkninger af eventuelle uheld.

Ophør

I henhold til særregler for IE-brug (§ 41 i bekendtgørelsen) vælger Haderslev Kommune at stille følgende vilkår:

Ved hel eller delvis ophør af husdyrbruget skal Haderslev Kommune kontaktes med henblik på vejledning om nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

Ved fuldstændigt ophør af husdyrbruget skal det anmeldes til kommunen senest 4 uger efter ophør, og der skal på husdyrbruget foretages følgende:

- Affald, foder, husdyrgødning og husdyrbesætning fjernes.
- Stalde-, foder- og husdyrgødningsopbevaringsanlæg rengøres.
- Miljøfarligt affald skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Haderslev Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Særregler for IE-husdyrbrug

Særregler for IE-husdyrbrug i henhold til § 40 nr. 1-6 i bekendtgørelsen

Ved miljøgodkendelse af IE-brug skal det sikres, at kravene i § 40 overholdes. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet nedenfor.

- 1) Der ud over iagttagelse af kravet i § 25 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I henhold til ansøgers beskrivelse af BAT vurderer Haderslev Kommune, at Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

- 2) Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.

I henhold til ansøgers beskrivelse af energi- og råvareforbrug vurderer Haderslev Kommune, at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.

- 3) Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.

Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev oplyser, at de løbende udnytter mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer.

På baggrund af ovenstående vurderer Haderslev Kommune, at Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev har udnyttet muligheden for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer.

- 4) Produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt.

Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev oplyser følgende:

- Produktionsresultaterne kontrolleres løbende.
- Ansattes sendes på kursus, når der er behov for dette

Haderslev Kommune vurderer, at Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev har optimeret produktionsprocesserne, i det omfang det er muligt.

5) Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages.

I § 6 b i lov om miljøbeskyttelse står følgende:

Udarbejdelse af politikker og udstedelse af regler om affaldsforebyggelse og -håndtering skal, jf. dog stk. 2, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Hejsager Strandvej 71 oplyser, at de følger affaldshierarki. Haderslev Kommune vurderer, at Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev har iagttaget affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse.

6) Der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev oplyser, at de renser staldene på følgende måde:

Staldene tørrengøres. Hvis staldene rengøres med vand, vil det være med iblødsætning og vask med højtryksrensere.

Haderslev Kommune vurderer, at Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev i det omfang forurening ikke kan undgås, har anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

Særregler for IE-husdyrbrug i henhold til § 41 nr. 7-13 i bekendtgørelsen

Der skal stilles vilkår vedr. følgende ved et IE-brug:

I henhold til § 36, stk. 1, nr. 7-13 i bekendtgørelsen skal miljøgodkendelsen indeholde vilkår om følgende:

1) Placering af husdyrbruget og aktiviteterne med henblik på at begrænse transport af dyr, materialer og husdyrgødning og at tage hensyn til den mulige fremtidige udvikling af husdyrbruget.

Der indsættes følgende vilkår:

Ved fremtidige udvidelser skal Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev overveje placering og aktiviteter på husdyrbruget, således at transport af dyr, materialer og husdyrgødning begrænses.

2) Indretning af husdyrbruget, så de forurenede områder uden om staldanlæg samt husdyrgødnings- og ensilageopbevaringsanlæg begrænses med henblik på at reducere produktion af spildevand.

Der indsættes følgende vilkår:

Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev skal indrette husdyrbruget, således, at produktion af spildevand begrænses mest muligt.

3) Tilrettelæggelse af husdyrbruget og driften heraf, så vandforbruget minimeres mest muligt.

Der indsættes følgende vilkår:

Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således, at vandforbrug og vandspild minimeres.

4) Grænseværdier, tekniske foranstaltninger eller tilsvarende parametre.

Se vilkår 4 og 11.

5) Regelmæssig vedligeholdelse og overvågning af de foranstaltninger, der træffes for at forebygge og begrænse emissionerne fra husdyrbruget.

Se vilkår 27 og 28.

6) Hvordan der ved ophør af driften skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Se vilkår 34 og 35.

7) Begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Se vilkår 20.

D. Offentlighed og klagevejledning

Offentlighed/Orientering af naboer om ansøgningen om miljøgodkendelse og høring af udkastet

Haderslev Kommune har fra den 14. november 2023 til den 28. november 2023 annonceret, at Haderslev Kommune har modtaget en ansøgning om § 16 a miljøgodkendelse af Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev. I forbindelse med annonceringen af ansøgningen kom der ingen bemærkninger.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev d. 18. marts 2024 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor lugtkonsekvenszonen, samt til ansøger selv og til andre berørte myndigheder med oplysning om en frist på 30 dage til at kommentere udkastet (jævnfør husdyrbruglovens § 56 og forvaltningslovens⁸ § 19).

Både ansøgningen og udkastet kan ses på [Haderslev Kommunes Høringsportal \(blivhoerthaderslev.dk\)](https://blivhoerthaderslev.dk) fra d. 18. marts 2024 til d. 17. april 2024.

Der indkom bemærkninger vedrørende antallet og hastigheden af tunge transporter igennem Hejsager samt omkring alge- og lavvækst pga. ammoniakemission, egenkontrol af hyppig udmugning af staldene, ventilationsstøj og manglende afskærmende beplantning mod naboejendommen Barkholt 20.

Trafikale forhold udenfor husdyrbrugets ejendom kan ikke reguleres med denne miljøgodkendelse, og bemærkningerne herom giver derved ikke anledning til ændring af godkendelsens vilkår.

Natur- og Miljøklagenævnet har tidligere⁹ slået fast, at gener som algebelægning på bygningsmasse ikke giver anledning til at fastsætte vilkår til begrænsning af ammoniakfordampning ud over gældende de sædvanlige krav i gældende lovgivning.

Egenkontrol af hyppig tømning af staldenes gødningsbånd består af logbodsføring over tidspunkt af alle tømninger af gødningsbåndene samt eventuelle driftsstop, se vilkår 33. Haderslev Kommune vurderer, at dette er tilstrækkelig dokumentation for overholdelse af den nødvendige tømningshyppighed, som er en forudsætning for den ammoniakreducerende effekt.

Beboelsen på Barkholt 20 befinder sig Ca. 100 fra den nærmeste eksisterende stald og vil befinde sig under 100 m fra den nye stald. Ejer af ejendommen angiver at støj fra særligt ventilationsanlæg er til gene, og at der er udsyn til staldanlæggene, trods tidligere krav om afskærmende beplantning. Ansøger angiver at beplantningen er etableret efter aftale med kommunen omkring udformning. På luftfoto kan det ses, at der ikke er etableret beplantning på matrikel 1. langs matrikel 123. Beplantningen langs matrikel 849 er placeret i skel og beplantningen langs skelet mellem matrikel nr. 1 og 123 befinder sig på matrikel 123.

Den afskærmende beplantning mellem husdyrbruget og Barkholt 20 har bl.a. til funktion at afskærme naboen for gener i forhold til indgik og udsyn. Tidligere vilkår om beplantning langs matrikel nr. 849 og 123 har ikke omfattet krav om udformning og artsvalg af beplantning. Bemærkningen om forholdet har givet anledning til ændring af vilkår omkring den afskærmende beplantning mod Barkholt 20.

Ved besigtigelse af den eksisterende beplantning mellem husdyrbruget og Barkholt 20 blev det konstateret at der manglede afskærmning i hjørnet mod matrikel nr. 39, se grøn markering på figur 3.

Der stilles vilkår om etablering af beplantning her.

Den eksisterende beplantning udenfor ansøgers ejendom, har på afgørelsestidspunktet en tilstrækkeligt afskærmende effekt. Hvis denne beplantning fjernes eller ændres på en sådan måde, at afskærmningen ikke længere er tilstrækkelig, da skal ansøger etablere ny beplantning på egen matrikel.

Der stilles også krav til udformningen af ny afskærmende beplantning. Ligeledes er der sat vilkår om at beplantningen skal etableres i førstkommande plantesæson, efter at det ansøgte projekt er gennemført, dvs. efter den nye stald er bygget og taget i brug.

Annoncering af afgørelse

Miljøgodkendelsen er meddelt den 26. april 2024.

⁸ Forvaltningsloven – Bekendtgørelse af forvaltningsloven. Lovbekendtgørelse nr. 433 af den 22. april 2014.

⁹ Natur- og Miljøklagenævnet – Afgørelse NMK-132-00659.

Miljøgodkendelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på [DMA.mst.dk](https://dma.mst.dk) den 24. maj 2024.

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-post eller brev:

Nis Jørn Diederichsen, Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev. d.barkholt@post.tele.dk

Som e-mail med vedhæftet fil:

Ansøgers konsulent Lene Egtved Andersen, Spiras, lea@spiras.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København. dnhaderslev-sager@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V. natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding. trvest@stps.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1651 København V. ae@ae.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K. fbr@fbr.dk

Lokalafdeling Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, 6500 Vojens.

Bent.Karlsson1@outlook.dk

Lokalafdeling Danmarks Sportsfiskerforbund v/Morten Ringive. mri@fleggaard.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. post@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Sønderjylland v/Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev. haderslev@dof.dk

Klagevejledning

Hvem kan klage - Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jævnfør husdyrbruglovens § 76. Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen. Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Hvor skal der klages - Der skal klages via den elektroniske klageportal, se vejledning på [Den elektroniske klageportal](#). Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Ønsker du at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune. Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist - Klagefristen er fire uger fra den dag, miljøgodkendelsen er meddelt, dermed frem til **den 24. maj 2024**. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen, jævnfør husdyrbruglovens § 79. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune på klageportalen.

Gebyr - Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i klageportalen.

Opsættende virkning - Haderslev Kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Civilt søgsmål - Et eventuelt sagsanlæg skal jævnfør husdyrbruglovens § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger. Der skal anlæggets sag via den elektroniske selvbetjening, se vejledning på [Den elektroniske selvbetjening](#).

Henvendelse til Ankestyrelsen - Der kan rettes henvendelse til Ankestyrelsen, hvis kommunes sagsbehandling ønskes vurderet. Se vejledning på [Ankestyrelsen vejledning](#) eller kontakt ankestyrelsen på telefon: 33 41 12 00. E-mail: ast@ast.dk.

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Brandmæssig tilladelse til opstilling af gastæt kornsilo.

Brand & Redning Sønderjylland

Nis-Jørn Diederichsen
Hejsager Strandvej 71
6100 Haderslev

BRSJ Forebyggelse og Myndighed

Kallemosen 18
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 6666

Dato: 13-02-2024
Sagsnr.: 23/20729

Kontakt: Pia Hamann
Direkte tlf.: 2790 5774
E-mail: phped@brsj.dk

Brandmæssig tilladelse til opstilling af gastæt kornsiloanlæg på 3.379 m³

Brand & Redning Sønderjylland har den 19. juni 2023 (med supplerende materiale d. 12. januar 2024, d. 31. januar 2024 og d. 9 februar 2024) modtaget ansøgning om opstilling af gastæt kornsiloanlæg på:

Hejsager Strandvej 71
6100 Haderslev
Matrikel nr. 1 Hejsager, Halk

Ansøgningen omhandler Opsætning af 1 stk. ASSENTTOFT gastæt, galvaniseret stålsilo for foderstoffer, type AG 1314/20. Diameter: 13,14 m. Højde: 27,01 m høj, inkl. tag. Indhold ca. 3.379 m³ svarende til ca. 2.703 Tons foderstoffer. Siloen tilsluttes et eksisterende påslag på ejendommen.

Lovgrundlag

Siloanlægget skal brandmæssigt opføres i overensstemmelse med Forsvarsministeriets bekendtgørelse nr. 1070 af 29. juni 2020 "Bekendtgørelse om tekniske forskrifter for brændbare faste stoffer" og tilhørende forskrifter, herefter kaldet (TF-F).

Anvendelsesområde

Lagerafsnit i bygning, herunder silo.

- De tekniske forskrifter gælder for lagerafsnit i en eller flere siloer, med et samlet rumindhold større end 600 m³ i det fri af brændbare faste stoffer (TF-F 1.2.5, litra c)

Vilkår

Der meddeles brandmæssig tilladelse til opstilling af siloanlægget, i henhold til de tekniske forskrifter samt på baggrund af oplysningerne i ansøgningen:

- Ansøgning & Brandstrategi med risikovurdering rev 2. af 9. februar 2024
- Tegninger fra Assentoft Silo med datomærkning: 74571212-20872121

Risikovurdering

I forbindelse med ansøgningen er der udarbejdet en risikovurdering vedrørende siloens brandmæssige forhold. Risikovurderingen ligger ikke til grund for tilladelsen. Risikovurderingen skal udgå af as-build brandstrategien.

Generelle bestemmelser

- Det påhviler til enhver tid værende ejer henholdsvis bruger af et lagerafsnit at berigtige forhold, som er strid med denne bekendtgørelse, herunder overtrædelse af godkendelser eller tilsidesættelse af vilkår meddelt i henhold til disse forskrifter. En udpeget driftsansvarlig er forpligtiget på tilsvarende måde (TF-F 1.3.1 og 1.3.2).
- Eksplosionsfarlige områder skal klassificeres i zoner og afmærkes i overensstemmelse med bekendtgørelse om klassifikation af eksplosionsfarlige områder (TF-F 1.3.8).
- Hvis der ved vurderingen af, om der på virksomheden forekomme eksplosionsfarlige områder i overensstemmelse med bekendtgørelse om klassifikation af eksplosionsfarlige områder, er stillet forudsætninger for vurderingen, skal disse forudsætninger kontrolleres og vedligeholdes, så de er pålidelige i hele deres levetid. Det kan fx være krav i forbindelse med transportanlæg (TF-F 1.3.9).

Administrative bestemmelser

- Det ansøgte må ikke tages i brug før der foreligger en godkendelse (TF-F 1.4.5).
- Godkendelser, som ikke benyttes inden 2 år, anses for bortfaldet (TF-F 1.4.6)

Lagerafsnit med oplag i silo i det fri

Generelle bestemmelser

- Lagerafsnit med oplag i silo i det fri må kun etableres med kommunalbestyrelsens godkendelse og skal placeres, indrettes og benyttes i overensstemmelse med reglerne nævnt i de tekniske forskrifter (TF-F 4.1.1).
- Transportanlæg skal udføres i overensstemmelse med bestemmelserne i afsnit 2.2 om transportanlæg (TF-F 4.1.4).
- Siloer skal indrettes og drives på en sådan måde, at kritisk varmeudvikling i oplaget minimeres (TF-F 4.1.5).
- Der skal føres egenkontrol med de forebyggende foranstaltninger. Planen skal for egenkontrol skal godkendes af kommunalbestyrelsen (TF-F 4.1.6). Inden ibrugtagning skal der fremsendes en DKV-plan til godkendelse som afspejler de valgte løsninger.
- Der skal føres log over egenkontrollen. Loggen skal kunne fremvises på forlangende ved brandsyn for at synliggøre egenkontrollen (TF-F 4.1.7).

Transportanlæg

- Transportanlæg skal være udført således, at risikoen for, at en brand eller en eksplosion forplanter sig gennem anlægget, er minimeret (TF-F 2.2.1).
- Transportanlægget skal være forsynet med nødafbrydere, der anbringes efter aftale med redningsberedskabet således, at anlægget kan standses i tilfælde af

brand. Nødafbrydere skal være placeret hensigtsmæssigt, og anbringelsesstedet skal tydeligt markeres (TF-F 2.2.4).

Afstandsforhold

- Lagerafsnit skal placeres, så risikoen for brandspredning over skel i tilfælde af brand mindses mest muligt. Siloen skal placeres minimum 10 meter fra vejmidte. Vejmidte måles til midten af vejmatricken og ikke midten af asfalten. Se vedlagte bilag med angivelse af matrikelgrænser. (TF-F 4.3.1)
- Lagerafsnit skal placeres, så risikoen for brandspredning mellem lagerafsnittet og andre bygninger og andre oplag på samme grund i tilfælde af brand mindses mest muligt (TF-F 4.3.2). Siloen opsættes med en afstand på 1,5 meter til eksisterende stald. Siloen sikres derfor med overrislingsanlæg. Ansøger har med den valgte løsning dokumenteret, at der ikke vil ske spredning af en brand fra omkringliggende bygninger til siloen. Forudsætningerne for overrislingsanlægget er:
 - Overrislingen skal dække silosiden midt mod stalden i et omfang der svarer til 50% af bredden.
 - Overrislingen skal i højden dække op til 5 meter over staldens tagryg.
 - Overrisling skal være tilkoblet rigelig og sikker vandforsyning.
 - Stalden skal være opkoblet på virksomhedens eksisterende system, som giver alarm ved temperaturstigninger og give alarm til personalet.
 - Ved alarm skal personalet være på stedet indenfor 5 minutter og kunne tænde overrislingen. Såfremt denne ordning ændres skal der udføres automatisk aktivering af overrislingen.
 - Aktiveringen af overrislingen skal være let tilgængelig og i sikkerhed for varmestråling og kunne åbnes uden brug af nøgle eller værktøj.
 - Personalet skal være instrueret i hvornår og hvordan overrislingen skal aktiveres.

Indsatsforhold

- Der skal etableres adgang og brandveje, så redningsberedskabet har mulighed for uhindret at komme frem til lagerafsnittet således, at redningsberedskabet kan foretage en forsvarlig rednings- og slukningsindsats (TF-F 4.5.1).
- Der skal etableres forsvarlige rednings- og slukningsmuligheder under hensyntagen til oplagets egenskaber og siloens udformning og placering, herunder skal der være mulighed for nødtømning (TF-F 4.5.2). Hvis der ikke er præetableret nødtømningsåbninger, bør det tydeligt markeres, hvor det er sikkert at "skære" huller i konstruktionen samt i hvilken størrelse, åbningerne forsvarligt kan etableres i.
- Grundet siloens rumindhold er der en forventning om at nødtømning, vil forudsætte brug af entreprenørmaskiner og et større areal til oplaget. Der skal derfor udarbejdes indsatsplanen. Planen skal godkendes af Brand & redning Sønderjylland (TF-F 4.5.3)

Ordensregler

- Ejeren, brugeren eller en af disse udpeget driftsansvarlig person skal sørge for, at personalet er instrueret i siloanlæggets indretning og sikkerhedsfunktioner (TF 4.6.2).
- Siloanlæg må kun betjenes af personale, som er instrueret i risikoforholdene og anlæggenes betjening, herunder leverandørens anvisninger (TF 4.6.3).
- Omkring siloanlæg skal der holdes rent og ryddeligt (TF 4.6.4).
- Transportanlæg skal rengøres, kontrolleres og vedligeholdes i fornødent omfang (TF 4.6.5).
- Aktiviteter, der øger risikoen for antændelse af oplaget, skal foregå i en forsvarlig afstand til siloer (TF 4.6.6).
- Adgang og brandveje skal være frie og ryddelige i hele deres bredde, herunder være ryddet for sne og is (TF 4.6.7).

Drift, kontrol og vedligeholdelse

- Et lagerafsnits brandmæssige foranstaltninger skal løbende kontrolleres og vedligeholdes, så de i hele afsnittets levetid bidrager til brandsikkerheden. Eventuelle mangler skal løbende afhjælpes (TF 4.6.9).
- Driften af et lagerafsnit skal ske, så det sikres, at sikkerheden i tilfælde af brand og eksplosion opretholdes i hele afsnittets levetid (TF 4.6.10).
- Der skal udarbejdes en drifts-, kontrol- og vedligeholdelsesplan, DKV-plan, for alle brandmæssige foranstaltninger, som er påkrævet i dette regelsæt. Planen skal godkendes af kommunalbestyrelsen (det kommunale redningsberedskab) (TF 4.6.11).

Driftsmæssige betingelser

Anlægget er i henhold til "Bekendtgørelse om brandsyn nr. 2341 af 09/12/2021, § 2, omfattet af lovpligtigt brandsyn med termin mindst hvert 2. år.

Når anlægget er færdigt, skal det meddeles til Brand & Redning Sønderjylland på beredskab@brsj.dk, hvorefter det første lovpligtige brandsyn vil blive foretaget.

For at oprette anlægget i brandsynssystemet hos Brand & Redning Sønderjylland og til deltagelse i brandsynet, bedes i den forbindelse oplyst navn, e-mail og telefonnummer på den person der i henhold til (TF-F 4.6.2) er udpeget.

Eventuelle spørgsmål til ovenstående kan rettes til undertegnede.

Venlig hilsen

Pia Hamann
Beredskabsinspektør

Bilag 3: Landskabsvurdering – Hejsager Strandvej 71

Haderslev
Kommune

Notat

Haderslev Kommune
Teknik og Klima, Planlægning
Christian X's Vej 39
6100 Haderslev

Fax. 74340034
www.haderslev.dk

Dir. tlf. 74342219
sopa@haderslev.dk

15-02-2024 • Sagsbehandler: Søren-Peter Andersen

Landskabsvurdering – Hejsager Strandvej 71

Indhold

Projektgrundlag:.....	1
Ansøgers dokumentation.....	4
Topografi.....	7
Kommunens landskabskarakterbeskrivelse.....	8
Kommunens vurdering.....	12
Konklusion.....	13

Projektgrundlag:

Projektet drejer sig jfr. ansøgningen og efterfølgende korrespondance om følgende:

Etablering af ny stald til konsumægproduktion, opsætning af en gastættesilo og tre fodersiloer samt etablering af fortank.

Der er ikke overvejet alternative placeringer af den nye hønsestald, da det er den eneste mulige placering på matriklen, hvor stalden ligger i tilknytning til de eksisterende stalde. Placeringen af kornsiloen er valgt, så påslaget ved den eksisterende silo også kan bruges til den nye silo. Desuden vil kornsiloen samt fodersiloerne med de pågældende placeringer stå samlet.

Landskabelige forhold

Driftsbygningerne vil i ansøgt drift forsat ligge samlet. Der vil ikke være behov for terrænregulering i forbindelse med nybyggeri.

Byggeriet sker på en ejendom, der ligger i landzone, knap 500 meter syd for Hejsager. Ejendommen er placeret i et landbrugsområde omgivet af åbne landbrugsarealer og med Lillebælt og sommerhusområde ca. 1,2 km syd for ejendommen. Der er større og mindre landbrugsejendomme spredt i landskabet med spredte bevoksninger og hegn

Det vurderes ligeledes at kornsiloen placeres hensigtsmæssigt ved siden af den eksisterende kornsilo, som har samme højde.

Det samlede anlæg vil inkl. det ansøgte forsat fremstå samlet og det vurderes, at de valgte placeringer i tilknytning til de eksisterende anlæg vil bevirke mindst mulige gener i forhold til landskabet og naboer

Nuværende forhold:

Bygningerne.

Den nye staldbygning vil få samme mål som staldbygningen med hønnikestalden og 5. skrabægstald. Staldmålene vil være ca. 22 x 100 meter og kiphøjden vil være ca. 6,5 m. Mellemgangen der forbinder de eksisterende stalde vil blive forlænget, så den også forbinder den ansøgte stald.

Der opstilles 1 gastæt kornsilo på vestsiden af 1. Skrabægstald. Siloen skal bruges til opbevaring af korn til foder. Siloen vil være i galvaniseret stål og vil have en diameter på 13,14 meter og en højde på 27,01 meter som er samme højde som den eksisterende kornsilo.

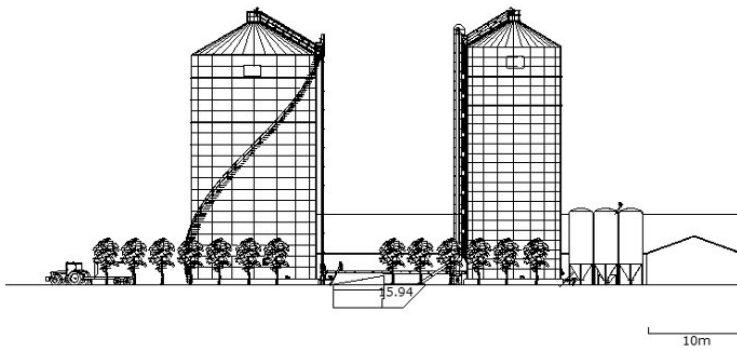
Ved de eksisterende fodersiloer på vestsiden af 1. Skrabægstald opstilles yderligere tre fodersiloer med en kapacitet på hver 40 kbm. Diameteren på fodersiloerne vil være 3 meter og højden omk. 10 meter. Fodersiloerne vil enten være hvide eller i galvaniseret stål.

Der etableres en fortank på 200 kbm sydøst for den nye stald til opsamling af vaskevand fra stalden.

Det eksisterende pakke- /kølerum vil blive udvidet mod syd, så det flugter gavlenden af 1. Skrabægstald. Tilbygningen vil få et mål på ca. 9 x 17 meter og udføres i samme materialer som det eksisterende pakkerum Taghældningen vil være på 20 grader.

Den ansøgte stald placeres 10 meter fra den eksisterende stald.

Stalden opføres i materialer og farver afstemt efter det eksisterende byggeri på ejendommen. Taget vil være grå eternit el stålplader og væggene vil være lysegrå sandwichpaneler.

Ansøgers dokumentation

Fotopunkter

A

B

C

D

E

Topografi

Kommunens landskabskarakterbeskrivelse

I kommunens landskabskarakterbeskrivelse ligger ejendommen i karakterområdet Næset landbrugsflade

K2 Næset landbrugsflade

Landskabskarakterbeskrivelse

Områdets bærende karaktertræk er åbne landbrugsflader med mange levende hegn, småskove og enkeltstående træer, snoede veje og mange små velbevarede landsbyer samt store gårde. Karakteristisk er den lange kyststrækning, som præger landskabsoplevelsen i varierende grad alt efter hvor der er sammenhæng til kysten. Fladen er generelt højtliggende, og terrænet falder flere steder markant nær ved vandkanten. Bankel Nor er et markant landskabselement, som er visuelt nærværende i et stort område, mens Noret syd for Halk er mindre markant i forhold til området som helhed. Kystskove præger flere steder det kystnære område.

Vurdering

Karakterstyrke: God

Landskabets karakter tilstedeværelse er tydelig og let aflæselig. Samspillet mellem naturgrundlag og kulturbetingede strukturer er god.

Tilstand: God

Strukturerne er forholdsvis velbevarede med mange levende hegn og enkeltstående træer. Området er kun let forstyrret af tekniske anlæg og større landbrugsbygninger. Bygningsmassen er overvejende i god tilstand.

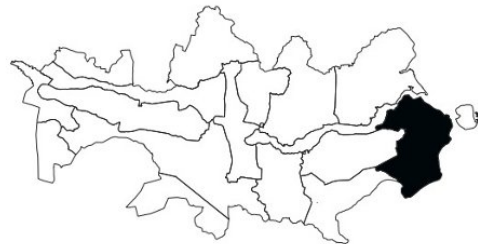
Oplevelsesværdier: Meget gode

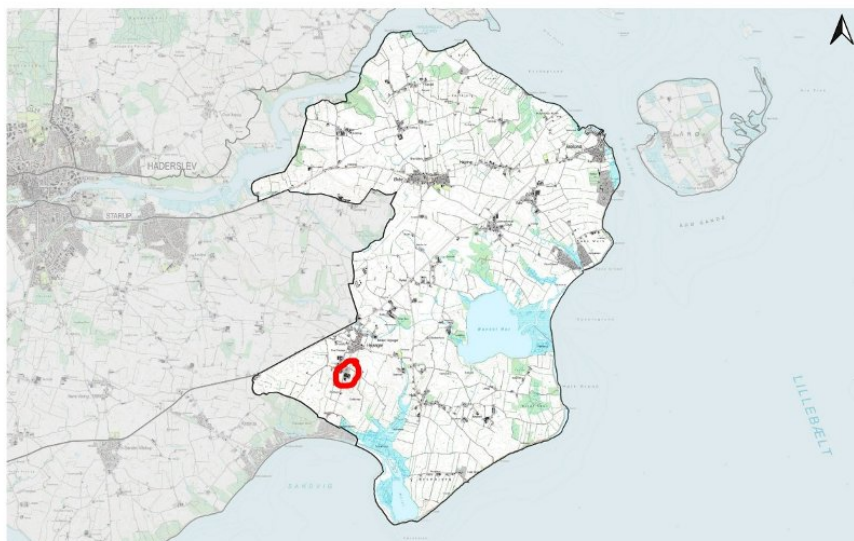
Der er fine oplevelsesmuligheder langs kysterne ud mod Lillebælt og flere steder langs med fjorden. Oplevelsesmulighederne knytter sig ikke udpræget til enkeltelementer eller særlige udsigter, men der er mange små fine oplevelser ved at færdes gennem landskabet.

Sårbarhed: Stor

Området er sårbart overfor tekniske anlæg og større bebyggelse, herunder landbrugsbygninger, samt overfor ændringer i landbrugsstrukturen (fjernelse af levende hegn, småbeplantninger og store enkeltstående træer, manglende vedligehold af bygningsmasse).

Målsætning: Vedligeholdelse

K2 Næsset

Haderslev

Område Halk hoved – Årøsumd

Landskabskarakterområde:

Næsset

Kystorienteret landskab:

Store del af området

Vurdering:

Særligt karakteristisk, God tilstand, Særligt oplevelsesrigt

Beskrivelse:

Geologi, terræn og vandløb

Området er som helhed præget af jævnt stigende og faldende flader, som generelt falder jævnt mod kysterne.

Kystklinter ved Halk Strand og Råde Hoved.

Vandløb i området løber hhv. til Noret og Bankel Nor eller til kysten. Bankel Nor og Noret er markante landskabselementer og opleves som søer i landskabet.

Marine forland ved Noret og Bankel Nor (lavt liggende områder).

Små vandløb, bl.a. Møllebæk, løber mod kysten. Flere omgivet af stejle skrænter.

Anvendelse og kulturhistorie

Dyrket areal med marker, vandhuller, moser og sø.

Bønderskove tæt ved kysten i stejlt terræn.

Intakt hegnstruktur, vinkelret på nor og kysten.

Halk, Sode, Flovt og Råde landsbyer og små bebyggelser med gårde.

Storbondegårdslandskaber ved Ultang, Langmose og Bierholm. Herudover flere

- større gårde i området med hovedgårdspræg.

Sommerhusområde ved Flovt, Råde og campingplads ved Gammelbro og Halk.

Bykant til Årøsumd.

Halkvej er et gammelt Kleinbahn tracé.

Voldsted i Bolet skov fra middelalderen.

Spredte fortidsminder, herunder dyssekammer ved Flovt Strand.

De særlige oplevelser

Et kystnært meget varieret og rekreativt område med mange udsigter til omgivende marker, havet og nor.

Landsbyer med bønderskove.

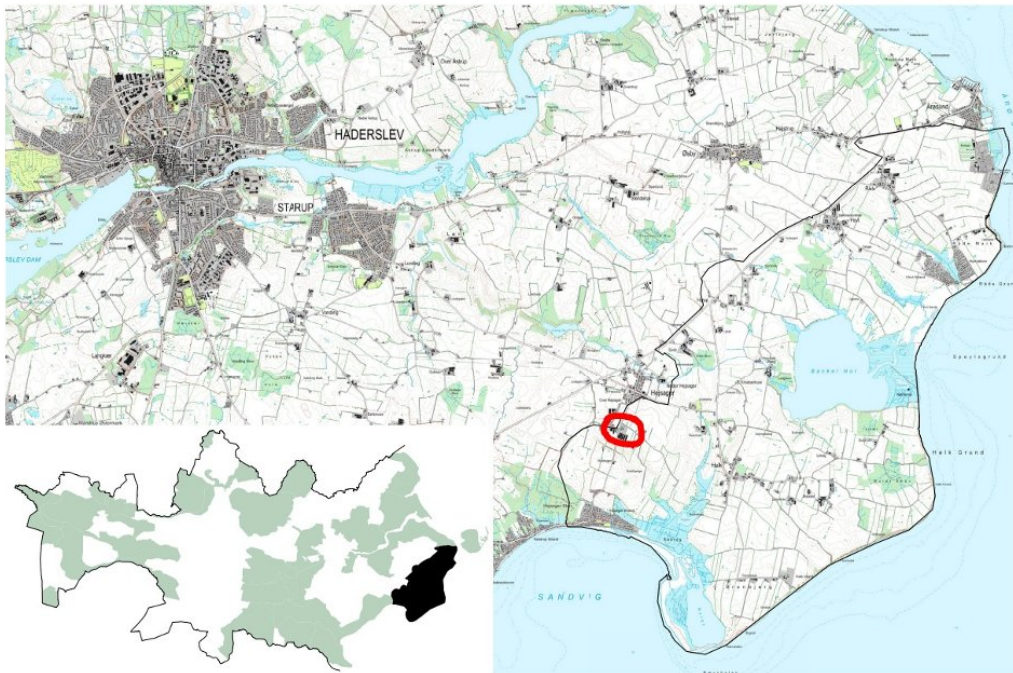
Særligt smukke storgårdslandskaber ved Langmose og Ultang.

Mange velbevarede stuehuse og ladebygninger med egnskarakteristisk arkitektur af høj værdi.

Halk Kirke ensomt og markant i landskabet.

Området har geologisk særklasse med den aktive kystklint ved Halk Hoved og marine forlande ved Noret og Bankel Nor.

Feddert ved Noret og bugtlukningen ved Bankel Nor er blandt de smukkeste forlandsdannelse af denne art, som Danmark kan fremvise.

”

Landskabstypen: er stordriftsflade

Stordriftsflade

Indenfor stordriftsfladen er terrænet svagt bølgende. Vest for motorvejen og Vojens er landskabet overordnet set præget af en belgende flade, men også ved Nørre Vilstrup og ved Skovbølling. Landskabsoplevelsen er ofte præget af åbne eller transparente udsigter på tværs af landskabet, og fra de mest kystnære også af udsigt til kysten, vandet og/eller de modstående kyster. De belgende flader er typisk kommunens stordriftslandskaber. Fladerne giver en visuel rolig oplevelse med de vide udsigter over landskabet og de forholdsvis få og store landbrug. Det er storskala landskaberne med stordrift og de har ofte kapacitet til store tekniske anlæg.

På stordriftsfladen bør nødvendigt landbrugsbyggeri og tekniske anlæg indpasses i landskabets skala. Derfor kan ske ved, at der stilles vilkår om større beplantning i grupper, som formidler skalaen mellem byggeriet og det omkringliggende landskab. Landskabet har en stor skala og kan ofte rumme store tekniske anlæg herunder store vindmøller, da trækkene i landskabet er store og åbne.

Stordriftsflade med teknisk præg ved Hvirup

Belgende marklandskab og Motorvej E45

Udsigten over 'Storup landbrugsflade' set fra Grange Kirke

18

Yderligere fotos

Foto taget fra Hejsagerstrandvej 91

Kommunens vurdering

Synlighed af silo

Siloen vil – på samme måde som den eksisterende silo – være synbar fra en meget stor del af egnen omkring Hejsager og Halk.

Den vil dog ikke være synlig fra sommerhusbebyggelsen.

Synlig af skrabægstald

Den nye stald vil ikke kunne opleves fra område på grund af hegnstruktur, beplantning samt den nuværende bebyggelse

Synlighed af det øvrige byggeri

Der er ikke vurderet på udvidelsen af pakkeriet, nye fodersiloer og hestestald, samt mellemgang, da disse ikke er større anlæg og de ikke derfor påvirker landskabet.

Landskabselementer i det bevaringsværdige landskab

Ejendommen ligger på stordriftsfladen syd for Hejsager.

En af udpegningsbegrundelserne er de større gårde med hovedgårdspræg.

De særlige oplevelser, der er relevante i denne vurdering er,

-Et kystnært meget varieret og rekreativt område med mange udsigter til omgivende marker, havet og nor.

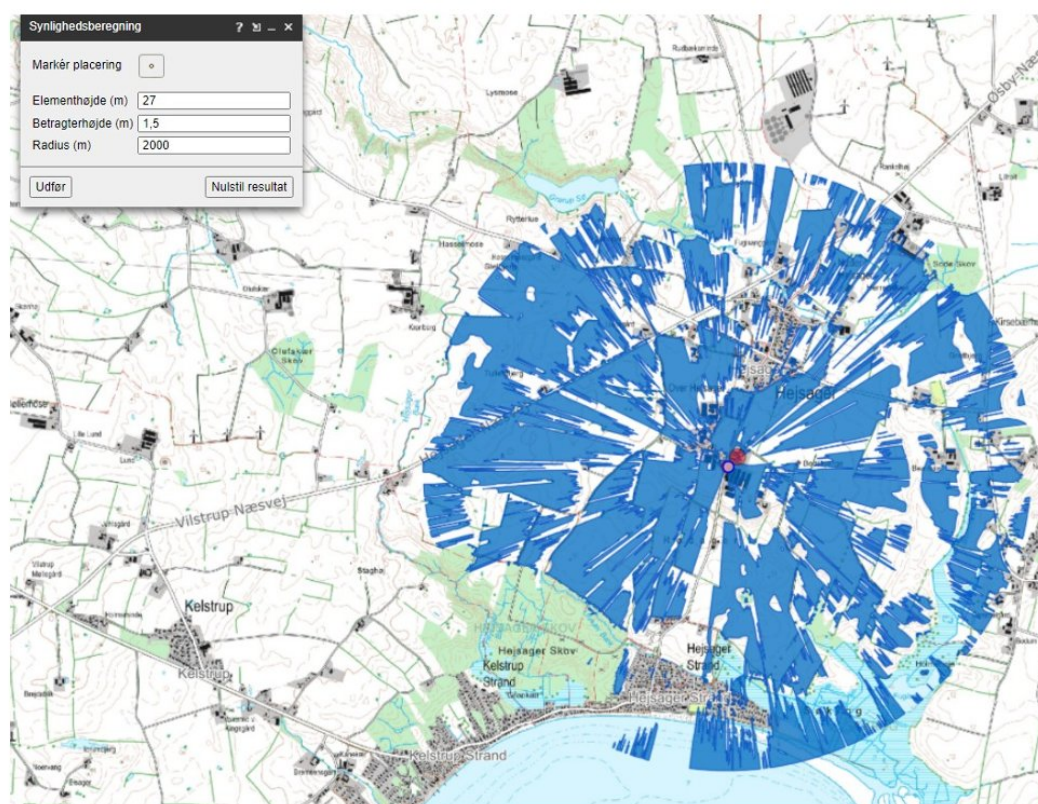
-Særligt smukke storgårdslandskaber ved Langmose og Ultang.

- Mange velbevarede stuehuse og ladebygninger med egnskarakteristisk arkitektur af høj værdi.

I beskrivelsen af karakterområdet er der blandt andet anført, at området er kun let forstyrret af tekniske anlæg og større landbrugsbygninger (under tilstand) og området er sårbart overfor tekniske anlæg og større bebyggelse, herunder landbrugsbygninger, samt overfor ændringer i landbrugsstrukturen.

Målsætningen er at vedligeholde.

Opsætningen af den nye silo vil, da den opstilles ved siden af den eksisterende markant synlige silo, ikke ændre oplevelsen af landskabet Såfremt der ikke havde været en nuværende silo ville opførelsen af en tilsvarende silo være til skade for landskabsoplevelsen.

Synlighedsberegning

Konklusion

Opførelsen af det ansøgte vil ikke ændre landskabsoplevelsen markant eller være i strid med de bevaringshensyn, der ligger bag udpegningen af de bevaringsværdige landskaber

Det skyldes at den nye silo opstilles ved siden af den eksisterende markant synlige silo,

**Haderslev
Kommune**

Den nye stald, udvidelsen af pakkeriet, nye fodersiloer og hestestald, samt mellemgang vil ikke kunne opleves fra området på grund af hegnstruktur, beplantning samt den nuværende bebyggelse

For at kunne fastholde beplantning bør der stilles vilkår om bevaring af de nuværende hegn og bevoksning omkring gården

Der vil ud fra en samlet betragtning og med de angive vilkår ikke kunne gives afslag til det ansøgte ud fra landskabshensyn.

Venlig hilsen

Søren-Peter Andersen
Planlægger

Miljøkonsekvensrapport til § 16a stk. 2

Barkholt

v. Nis Jørn Diederichsen

Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev

Ansøgning om etablering af ny stald til konsumægproduktion,
opsætning af en gastættesilo og tre fodersiloer samt etablering af
fortank.

Skema 240571 i Husdyrgodkendelse.dk

Indsendt 10. juli 2023

Datablad

Ansøger og ejer	Nis Jørn Diederichsen Hejsager Strandvej 71 6100 Haderslev Kontaktperson på miljø sagen: Nis Jørn Diederichsen Mobil: 20872121 Mail: d.barkholt@post.tele.dk
Husdyrbrugets adresse	Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev
CVR-nummer	76420718
CHR-nummer	16587
Kommune	Haderslev Kommune
Ejendomsnummer	5100005736
Matrikel-nr.	1 - Hejsager, Halk m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Halmfyr
Ansøgningsskema	240571
Konsulent	KHL CVR-nr.: 21111511 Lene Egtved Andersen Mobil: 7634 1788 Mail: lea@khl.dk

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Hejsager Strandvej 71.

Der ansøges om godkendelse til opførsel af ny stald til konsumægsproduktion, opsætning af en gastættesilo og tre fodersiloer samt etablering af fortank.

Produktionen er et IE-brug, da der er mere end 40.000 hønepladser i staldene.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved en udvidelse og ændring af produktionsarealet.

Til rapporten er vedlagt følgende: 1. Opgørelse af produktionsarealer

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
3. Miljøtekniske redegørelse	9
3.1 Indretning og drift af anlægget	9
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	12
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	12
3.4 Husdyrbruget og det ansøgt beliggenhed	12
3.4.1 Generelle afstandskrav	13
3.4.2 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab	13
3.4.3 Bilag IV arter	16
3.5 Ammoniakemission og -deposition	16
3.5.1 Naturpunkter	16
3.6 Lugtemission	17
3.7 Øvrige emissioner og gener	18
3.7.1 Støj	19
3.7.2 Støv	19
3.7.3 Lys	19
3.7.4 Skadedyr	19
3.7.5 Transporter	19
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	20
3.8.1 Spildevand	21
3.8.2 Døde dyr	21
3.8.3 Olie- og kemikalier	21
3.8.4 Vand- og energiforbrug	23
3.8.5 Foder	23
3.9 BAT-Ammoniakemission	24
3.10 Grænseoverskridende virkninger	25
3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund	25
3.12 Andet om befolkningen og menneskers sundhed	25
3.13 Alternative løsninger	25
3.14 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5	25
3.15 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6	26
3.16 Oplysninger om konsulenten	26
	4

4. Oplysninger om husdyrbruget	26
4.1 <i>BAT: Råvarer, energi, vand og management</i>	26
4.1.1 <i>BAT-Råvarer</i>	26
4.1.2 <i>BAT-Energi</i>	26
4.1.3 <i>BAT-Vand</i>	27
4.1.4 <i>Management</i>	27
5. Konklusion	27

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer konsekvenserne ved opførelse af en ny stald og siloer til konsumægproduktion.

Stalden indrettes med etageanlæg med gødningsbånd. I forbindelse med de eksisterende stalde opstilles en ny gastætte kornsiloer og tre fodersiloer. Desuden udvides pakkeriet og der etableres en fortank.

Produktionsarealer er opgjort ud fra pladskrav til dyreholdet.

2. Ikke-teknisk resume

Husdyrbruget og produktionsomfang

Ansøgningen omhandler husdyrbruget på Hejsager Strandvej 71. Husdyrbruget er på nuværende tidspunkt en fjerkræejendom med produktion af konsumæg. Ejendommens nuværende miljøgodkendelse er fra 2011 med efterfølgende tillæg, hvor den godkendte produktion er på 113.638 årshøner og 96.000 hønniker og 13 heste. På grund af ændret lovgivning vil ejendommen fremadrettet godkendes til et antal m² produktionsareal i stedet for et antal dyr.

Der søges om en ny miljøgodkendelse til opførsel af ny hønsestald, opsætning af en kornsilo og tre fodersiloer, udvidelse af pakkeriet, forlængelse af mellemgangen samt etablering af en fortank.

Produktionsarealet udvides fra de nuværende 15.272 m² til 18.842 m².

Landskabelige forhold

Driftsbygningerne vil i ansøgt drift forsat ligge samlet. Der vil ikke være behov for terrænregulering i forbindelse med nybyggeri.

Potentielle gener

Der er god afstand til samlet bebyggelse og byzone og det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport for de omkringboende.

Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk viser, at krav til lugtgenerafstandene overholdes med god margin både til nærmeste naboer og til samlet bebyggelse og byzone.

Der forventes ikke at ske væsentlige ændringer i støjniveauet fra ejendommen efter udvidelsen. Dog vil antallet af transporter stige med ca. 80 %. Transport til og fra ejendommen vil foregå ad de eksisterende tilkørsler.

Hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid.

Støj vil primært forekomme i forbindelse med aflæsning af foder, afhentning af æg samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget.

Fluer og skadedyr bekæmpes.

Døde dyr opbevares på hygiejnisk vis (på frost) og afhentes efter behov.

Husdyrgødning

Staldene er indrettet med etagesystem med gødningsbånd. Det betyder at hovedparten af gødningen afsættes på gødningsbåndene, der tømmes mindst tre gange ugentlig. Gødningen, der afsættes på gulvene tømmes også ud løbende, da der er skraber på gulvene.

Alt husdyrgødning opbevares i gødningshuset, hvorfra det afhentes og køres enten til biogas eller udspredes på egne arealer.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med. Ammoniaknedfald kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt mer-depositionskravet til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Der er faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

BAT i forhold til ammoniak overholdes vha. det valgte staldsystem samt hyppig tømning af gødningsbåndet. Der findes pt. ikke andre godkendte teknologier til at reducere ammoniakfordampning fra æglæggende høns.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Der er ikke overvejet alternative placeringer af den nye stald, da det er den eneste mulige placering på matriklen, hvor stalden ligger i tilknytning til de eksisterende stalde. Placeringen af kornsiloen er valgt, så påslaget ved den eksisterende silo også kan bruges til den nye silo. Desuden vil kornsiloerne samt fodersiloerne med de pågældende placeringer stå samlet.

Ud fra såvel miljømæssige som driftsmæssige hensyn vurderes de ansøgte placeringer at være de mest hensigtsmæssige, både ift. natur, landskab og de nærmeste naboer.

0-alternativet er at ejendommen drives videre med produktion i de eksisterende stalde med vilkår fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse.

3. Miljøtekniske redegørelse

I dette afsnit beskrives husdyrbruget og det ansøgte samt projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Ejendommen drives med konventionel konsumægsproduktion og bygningssættet på Hejsager Strandvej 71 er placeret samlet.

Der ansøges om at placere en ny stald på østsiden og i tilknytning til de eksisterende stalde samt opstilling af en ny kornsilo i tilknytning til staldene, så ejendommens anlæg også fremadrettet vil ligge samlet.

Den nye stald indrettes som de eksisterende med etageanlæg med gødningsbånd. Stalden vil få et produktionsareal på ca. 3.350 kvm. I produktionsarealet indgår det tilgængelige gulvareal og nyttearealet i etageanlægget og derfor overstiger produktionsarealet selve staldenes størrelse. Redearealet indgår ikke længere i produktionsarealet.

I hestestalden ansøges om at få godkendt hele staldens areal som produktionsareal, i alt 400 kvm.

Det faste møg som afsættes på gødningsbåndene opbevares i gødningshuset. Der er skrabere på gulvet, så møg fra gulvet også tømmes ud hver uge. Dybstrøelse fra hestestalden muges ud løbende og opbevares også i gødningshuset.

Den faste gødning leveres nu til biogas og derfor anvendes hele gødningshuset ikke længere til gødningsopbevaring. I stedet opsamles gødningen i gødningshuset hvorfra det afhentes. Dybstrøelse fra heste leveres også til biogas.

Alternativ til levering af husdyrgødning til biogas, vil være at udbringe gødningen på egne arealer og evt. afsætning via gylleaftaler.

Oversigt over bygningerne ses i figur 1.

Det ansøgte indeholder ændringer i produktionsarealet i forhold til nudriften og i forhold til hvordan driften så ud i 2015 (8 års drift). I det ansøgte opføres en stald med et produktionsareal på 3.350 kvm og produktionsarealet i hestestalden øges med 220 kvm, så det er bruttoarealet der godkendes.

Produktionsarealet i 8 års driften er 11.956 kvm og i nudriften 15.272 kvm. I ansøgt drift øges arealet med 3.570 kvm, så det samlede produktionsareal vil være på 18.842 kvm.

Da husdyrgødningen fremadrettet opbevares på et mindre areal, reduceres overfladearealet i gødningshuset fra 1.200 kvm til 800 kvm for fjerkræmøg, mens andelen af hestemøg vil være uændret på 25 kvm. Samlet vil overfladearealet i ansøgt drift dermed være på 825 kvm.

Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i Tabel 1 referer til oversigtskortet.

Figur 1 Staldafsnit og opbevaringsanlæg på Hejsager Strandvej 71

Stald	8-årsdrift	Nudrift	Ansøgt drift
Hestestald	Heste Dybstrøelse 400 kvm	Uændret	Heste Dybstrøelse 400 kvm
1. Skrabeægstald	Høner, konsumæg, Skrabe og friland, Etagesystem med bånd 3.339 kvm 3 ugentlige tømninger af gødningsbånd	Uændret	Uændret
2. Skrabeægstald	Høner, konsumæg, Skrabe og friland, Etagesystem med bånd 3.339 kvm 3 ugentlige tømninger af gødningsbånd	Uændret	Uændret
3. Skrabeægstald	Høner, konsumæg, Skrabe og friland, Etagesystem med bånd 3.339 kvm 3 ugentlige tømninger af gødningsbånd	Uændret	Uændret
4. Hønnikestald	Hønniker, konsumæg Gulvdrift 1.759 kvm	Uændret	Uændret
5. Skrabeægstald	-	Høner, konsumæg, Skrabe og friland, Etagesystem med bånd 1.658 kvm 3 ugentlige tømninger af gødningsbånd	Uændret
6. Skrabeægstald	-	Høner, konsumæg, Skrabe og friland, Etagesystem med bånd 1.658 kvm 3 ugentlige tømninger af gødningsbånd	Uændret
Ny skrabeægstald	-	-	Høner, konsumæg, Skrabe og friland, Etagesystem med bånd 3.350 kvm 3 ugentlige tømninger af gødningsbånd

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi.

Ejendommen har en miljøgodkendelse fra 6. januar 2011 med efterfølgende tillæg i 2015, 2016 og 2018 samt revurdering i 2022. Tillægget i 2018 er stadig gældende, men vil ikke blive udnyttet, idet der ikke opføres verandaer. 8 års driften er fastsat efter godkendt produktion i tillægget fra 2015, mens nudriften er godkendt produktion i tillægget fra 2016.

Opbevaringsanlæg	Gødningstype	Kapacitet	Overfladeareal
Gødningshus	Hest	50 kbm	25 kvm
Gødningshus	Fjerkræ	1.600 kbm	800 kvm
I alt		1.650 kbm	825 kvm

Tabel 2 Opbevaringslagre til husdyrgødning.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Den nye staldbygning vil få samme mål som staldbygningen med hønnikestalden og 5. skrabægstald. Staldmålene vil være ca. 22 x 100 meter og kiphøjden vil være ca. 6,5 m. Taghældningen vil være på 20 grader. Den ansøgte stald placeres 10 meter fra den eksisterende stald.

Stalden opføres i materialer og farver afstemt efter det eksisterende byggeri på ejendommen. Taget vil være grå eternit el stålplader og væggene vil være lysegrå sandwichpaneler. Stalden indrettes med etagesystem med gødningsbånd til æglæggende høner.

Tagvandet fra den nye bygning vil ikke blive opsamlet i tagrender. I stedet vil der blive etableret stenkister på begge sider af bygningen. Vand fra stenkisterne vil blive ledt til eksisterende forsinkelsesbassin syd for maskinhuset.

Mellemgangen der forbinder de eksisterende stalde vil blive forlænget, så den også forbinder den ansøgte stald.

Der opstilles 1 gastæt kornsilo på vestsiden af 1. Skrabægstald. Siloen skal bruges til opbevaring af korn til foder. Siloen vil være i galvaniseret stål og vil have en diameter på 13,14 meter og en højde på 27,01 meter som er samme højde som den eksisterende kornsilo.

Ved de eksisterende fodersiloer på vestsiden af 1. Skrabægstald opstilles yderligere tre fodersiloer med en kapacitet på hver 40 kbm. Diameteren på fodersiloerne vil være 3 meter og højden omk. 10 meter. Fodersiloerne vil enten være hvide eller i galvaniseret stål.

Der etableres en fortank på 200 kbm sydøst for den nye stald til opsamling af vaskevand fra stalden.

Det eksisterende pakke- /kølerum vil blive udvidet mod syd, så det flugter gavlenden af 1. Skrabægstald. Tilbygningen vil få et mål på ca. 9 x 17 meter og udføres i samme materialer som det eksisterende pakkerum.

Det vurderes, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens fremtidige drift. Hønerne kan producere i længere tid, hvilket giver kapacitet i den eksisterende hønnikeproduktion til at producere til en ekstra skrabægsstald. Ved at placere en ny skrabægsstald ifm. de eksisterende anlæg, kan de eksisterende faciliteter udnyttes mere effektivt.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger driver ikke andre ejendomme.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

Den nye staldbygning og gylletank ligger i lighed med de øvrige staldbygninger i landzone, knap 500 meter syd for Hejsager. Ejendommen er placeret i et landbrugsområde omgivet af åbne landbrugsarealer og med Lillebælt og sommerhusområde ca. 1,2 km syd for ejendommen. Der er større og mindre landbrugsejendomme spredt i landskabet med spredte bevoksninger og hegn.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Afstand til (afstandskrav)	Meter	Afstandskrav overholdt
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)	Ca. 670 m	Ja
Almene vandforsyningsanlæg (50 m)	Ca. 700 m	Ja
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m/100 m gylletank)	Ca. 120 m	Ja
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)	Ca. 18 m (afstanden fra ansøgte siloer til vej er ca. 10 m, men siloerne er ikke omfattet af afstandskravet)	Ja
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	Min. 100 m	Ja
Beboelse på samme ejendom (15 m)	Ca. 9 m	Nej
Naboskel (30 m)	Ca. 40 m	Ja
Nabobeboelse (50 m)	Ca. 85 m (Barkholt 20, med landbrugspligt) Ca. 150 m (Dalgårdsvej 27, uden landbrugspligt)	Ja
Eksisterende og fremtidig byzone/sommerhusområde (50 m)	Ca. 923 m (Hejsager Strand)	Ja
Områder, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller samlet bebyggelse (50 m)	Ca. 415 m (Dalgårdsvej 8)	Ja

Tabel 3 Afstandskrav jf. husdyrbruglovens §§ 6 og 8

Afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6 og 8 er alle overholdt på nær afstandskrav til beboelse på samme ejendom. Hestestalden ligger ca. 9 meter fra stuehuset. Da der er tale om udvidelse af produktionsarealet i eksisterende stald, søges hermed om dispensation til afstandskravet.

Der er ikke overvejet alternative placeringer af den nye hønsestald, da det er den eneste mulige placering på matriklen, hvor stalden ligger i tilknytning til de eksisterende stalde. Placeringen af kornsiloen er valgt, så påslaget ved den eksisterende silo også kan bruges til den nye silo. Desuden vil kornsiloen samt fodersiloerne med de pågældende placeringer stå samlet.

3.4.2 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab

Området som ejendommen ligger i er udlagt som særligt værdifuldt landbrugsområde i Kommuneplan 2021. Ejendommen ligger desuden inden for kystnærhedszone, værdifuldt landskab samt større sammenhængende landskab.

Anlægget ligger udenfor div. beskyttelseslinjer og uden for fredede områder, og området er ikke udpeget som kulturmiljøområde. Anlægget ligger også udenfor økologisk forbindelse. Se tabel 4.

Der er eksisterende hegn på den østlige, nordlige og sydlige side af den ansøgte stald og mod vest vil bygningen ligge gemt bag eksisterende bygninger, der er derfor ikke planlagt at etablere yderligere beplantning.

Landskabelige udpegninger	
Naturområder med særlig naturbeskyttelsesværdi	Habitatområde Lillebælt, Ca. 820 m sydøst
Økologisk forbindelse	Ca. 90 m nord for planlagt ny stald
Værdifuldt landbrugsområde	Ejendommen ligger inden for værdifuldt landbrugsområde
Områder med landskabelig værdi	Ejendommen ligger inden for område med værdifuldt landskab
Uforstyrrede landskaber	Ejendommen ligger i område med større sammenhængende landskab
Områder med særlig geologisk værdi	-
Rekreative interesseområder	Staldanlæggene grænser op til turismeområde (Kelstrup-Hejsager Strand)
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	-
Kirkeomgivelse	-
Kystnærhedszonen	Ejendommen ligger inden for kystnærhedszone
Lavbundsarealer	-
Skovrejsningsområder	Ejendommen ligger inden for område med uønsket skovrejsning
Fredede områder	-
Beskyttede naturarealer (§3)	Se figur 2
Strandbeskyttelseslinje	-
Klitfredningslinje	-
Skovbyggelinje	-
Sø- og å-beskyttelseslinje	-
Kirkebyggelinje	-
Fortidsmindelinje	-
Beskyttede sten- og jorddiger	-

Tabel 4 Landskabelige udpegninger (kilde Haderslev.dk og plandata.dk)

Figur 2 Beskyttet natur inden for 1.000 m fra ejendommen. Brun skravering: mose, mørk blå: sø, lys blå: strandeng, grøn: eng, gul: overdrev og lyseblå streg: vandløb.

Vurdering

Placeringen af den nye stald vurderes som hensigtsmæssig i forhold til både eksisterende bygninger og i forhold til landskabet. Byggeriet udføres i tilknytning til og i samme stil som de eksisterende bygninger og visuelt vil stalden falde naturligt ind i bygningsmassen.

Det vurderes ligeledes at kornsiloen placeres hensigtsmæssigt ved siden af den eksisterende kornsilo, som har samme højde.

Det samlede anlæg vil inkl. det ansøgte forsat fremstå samlet og det vurderes, at de valgte placeringer i tilknytning til de eksisterende anlæg vil bevirke mindst mulige gener i forhold til landskabet og naboer.

3.4.3 Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret fund af bilag IV arter inden for 1.000 m fra ejendommen. Nærmeste registrering af bilag IV er spidssnudet frø og strandtudse, der er registreret ca. 1.400 meter syd og ca. 1.600 m øst for ejendommen.

Det kan ikke udelukkes, at der lever flere bilag IV arter i området, eks. arter af flagermus og stor vandsalamander, der er udbredte i Jylland.

I forbindelse med projektet vil der ikke ske ændringer i markdriften og der tages hensyn til beskyttede naturarealer, der grænser op til dyrkningsarealer. Der vil ikke blive fjernet gamle træer el. bygninger ifm. projektet, der kan være levested for flagermus eller nedlagt vandhuller der kan være ynglested for padder.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

3.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne og staldtyperne i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

3.5.1 Natur

Kategori 1-natur

Nærmeste kat 1. natur er en elle- askeskov af naturtypen 9999. Naturarealet er en del Natura 2000 område nr. 96 Lillebælt, som ligger ca. 825 m sydøst for ejendommen.

Der er kumulation med et andet husdyrbrug, så krav til totaldepositionen er på maks. 0,4 kg N/ha.

Totaldepositionen fra anlægget til naturområdet vil ligge på maks. 0,4 kg N/ha. og krav i forhold til maksimal deposition på området er dermed overholdt.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2 naturtype er et overdrev ved Grarup Sø, ca. 1,8 km mod nordvest for ejendommen.

Krav til kat. 2 natur er en maksimal totaldeposition på 1 kg.

Totaldepositionen fra anlægget til naturområdet vil ligge på 0,2 kg N/ha og overholder dermed kravet.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

De nærmeste områder med kat. 3-natur er to områder registreret som mose, der er beliggende henholdsvis 640 m syd og 1,3 km øst for ejendommen samt et overdrev ca. 1,1 km nordøst for og ammoniakfølsom skov ca. 1,2 km sydvest for ejendommen.

Beregninger til de omkringliggende naturarealer viser, at merdepositionen vil stige ml. 0-0,2 kg N/ha til kat. 3-natur og minimumskravet til kat. 3-natur er dermed overholdt.

§3 beskyttet natur

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau omfatter langt størsteparten af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land. Der er dog enkelte lokalitetstyper, der ikke er omfattet. Det drejer sig i den konkrete sag om flere søer. Naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 fremgår af figur 2. Søerne vurderes at være næringsstofbelastede ud fra deres tætte placering til husdyrbruget og omkringliggende omdriftsarealer. For søer og vandhuller gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af vandhuller omkring anlægget, vil være af mindre betydning og ikke vil ændre deres tilstand væsentligt.

Da ammoniakdepositionen overholder afskæringskriterierne for kategori 1 og 2 natur og da merdepositionen til kategori 3 natur ikke stiger, så vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil få en negativ effekt på naturarealerne i området.

3.6 Lugtemission

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

I Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet hvilke afstande, der som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsetyper. Af figur 3 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor alle

staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene

Som det fremgår af figur 3 er alle lugtgenekriterierne overholdt.

Nærmeste nabo er Dalgårdsvej 27, nærmeste samlet bebyggelse er Dalgårdsvej 8 og nærmeste byzone/sommerhusområde er sommerhusområdet Hejsager Strand. Geneafstande samt den faktiske afstand fremgår af figur 3.

Samlet resultat af lugtberegning ? ⓘ

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Dalgårdsvej 27	1	NY	214	235,4	284,7	Ja
 Dalgårdsvej 4	1	NY	468	514,8	566,5	Ja
 Dalgårdsvej 8	1	NY	468	514,8	560,4	Ja
 Hejsager, Halk	0	FMK	623	623	979,3	Ja

Figur 3. Samlet resultat af lugtberegningen.

Der er fundet kumulation med et andet husdyrbrug, Dalgårdsvej 14, ift. nærmeste nabo og samlet bebyggelse.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for samlet bebyggelse, byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og til områdetyperne byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig jf. figur 3.

Lugtberegningerne viser, at geneafstandene overholdes, og det vurderes, at der ikke vil forekomme væsentlige lugtgener fra ejendommen.

Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne og at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj

Støj vil primært forekomme i forbindelse med aflæsning af foder, afhentning af æg, ved den daglige drift af ventilationsanlægget samt ved vask og tørrengøring af staldene. Der forventes ikke at ske mærkbare ændringer i støjniveauet fra ejendommen efter udvidelsen.

Der vil ikke ske ændringer i indkørsel forholdene ved ejendommen.

Den daglige drift af ventilationsanlæg kan give anledning til støj. Disse gener minimeres ved renholdelse og vedligeholdelse af ventilationsanlægget. Ventilationsanlægget er frekvensstyret hvilket sikre mod overventilering.

Hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse. Der er ikke foretaget støjberegninger, da det vurderes, at der ikke er særlige støjkilder ud over hvad der kan forventes på en landbrugsejendom og det forventes at projektet vil kunne overholde støjkravene.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke forventes at blive et problem for de omkringboende som følge af afstanden til naboer samt projektets udformning. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

3.7.2 Støv

Der er begrænset hvad der er af støvkilder på selve ejendommen. Der kan forekomme støv når der tippes korn af i høst, men det er begrænset. Der er støvcykloner på fodersiloer.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at produktionen forsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

3.7.3 Lys

Der er automatisk lysstyring i staldene mht. dyrenes døgnrytme. Der er udendørs belysning ved indgang til stald og servicerum. Lyset vil være tændt i perioder med aktivitet.

Der forventes forsat ikke at være nogen fjernpåvirkning fra anlægget, som kan genere naboer eller trafikanter.

3.7.4 Skadedyr

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler.

Høns spiser insekter, æg, larver og pupper og fluer når derfor sjældent at blive et problem. I hestestalden bekæmpes fluer efter behov.

Der er serviceaftale med bekæmpelsesfirma (pt. Evers) omk. bekæmpelse af rotter. Der er opstillet rottekasser på ejendommen.

Der tilstræbes god renholdelse i og omkring stalde og foder opbevares i lukket system. Spild af foder undgås så vidt muligt og affald fjernes løbende.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

3.7.5 Transporter

Transport tilknyttet husdyrbruget sker fra Hejsager Strandvej.

Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 06.00-18.00 på hverdage.

Transport af	Nudrift/år	Ansøgt drift/år
Husdyrgødning	Fast møg: 2 læs ugentlig Heste: 1 læs/måned	Fast møg: 3 læs ugentlig Heste: 1 læs/måned
Foder og korn	Foder: 2 læs ugentlig Korn: 42 læs (i høst)	Foder: 3 gange ugentlig Korn: 241 læs (i høst)
Ind- og udlevering af dyr	Levering 3 transporter/år Udlevering: 5 transporter/år	Levering 3 transporter/år Udlevering: 6 transporter/år
Afhentning af æg	2 gange ugentlig	3 gange ugentlig
Afhentning af døde dyr	1 gang ugentlig (opbevares på køl)	Uændret
Dieselolie	1-2 gange månedligt	Uændret
I alt	Ca. 445 transporter/år	Ca. 800 transporter/år

Tabel 5: Det skønnede antal transporter

Det er hovedsageligt antallet af transporter med foder og husdyrgødning samt afhentning af æg, der vil stige ifm. udvidelsen. Samlet forventes antallet af transporter at stige fra ca. 445 til ca. 800 transporter, svarende til en stigning på ca. 80 % ift. det niveau der er i dag, se tabel 5.

Der er gode adgangsveje i forbindelse med transport til og fra ejendommen og det øgede antal transporter vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer. Transporterne vil ikke adskille sig fra øvrige tunge transporter på landevejene. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

Det er begrænset hvor meget affald der genereres på ejendommen. Udover husdyrgødning og døde dyr er det hovedsageligt lysstofrør, pap og plastik, som leveres på genbrugspladsen.

Der opbevares ikke olieaffald på ejendommen, da maskiner serviceres af autoriseret værksted som medtager spildolie.

Metalskrot afhændes til produkthandler, til genanvendelse.

Der er tale om et IE-brug, men alligevel håndteres affald ud fra affaldshierarkiet:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning afgasses og anvendes til gødsning af marker. Andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at affaldshierarkiet iagttages og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Haderslev Kommunes affaldsregulativer.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

3.8.1 Spildevand

Staldene tørrengøres. Hvis staldene rengøres med vand vil det være med i blødsætning og vask med højtryksrenser. Vaskevandet ledes til en lukket beholder, som tømmes efter behov. Vaskevandet fra den ansøgte stald vil blive ledt til den ansøgte fortank, der placeres ved den sydvestlige ende af den ansøgte skrabeægstald. Hvis fortanken ikke opføres vil vaskevandet alternativt blive ledt til den eksisterende samletank, der ligger mellem gødningshuset og hønnikestalden.

Der er ikke tagrender på de eksisterende stalde, men der er etableret stenfaskiner langs med staldene og tagvandet ledes til nedsivning syd for maskinhusene. Tagvandet fra den ansøgte stald vil blive afledt på samme måde.

Der ændres ikke i håndteringen af sanitært spildevand på ejendommen. Sanitært spildevand afledes til offentlig kloak på nær sanitært spildevand fra hønnikestalden som ledes til lukket beholder, som tømmes efter behov.

Det vurderes at håndtering af spildevand sker på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for forurening af vandmiljø.

3.8.2 Døde dyr

Døde dyr opbevares på køl til afhentning af DAKA. De afhentes ca. 1 gang ugentlig. Der opstår ikke uhygiejniske forhold da dyrene er kølet ned indtil afhentning.

3.8.3 Olie- og kemikalier

Ejendommen er beliggende i et område med drikkevandsinteresser og udenfor nitratfølsomt indvindingsopland.

Olietanke er placeret indendørs på fast gulv uden afløb. Der opbevares ikke spildolie på ejendommen. Staldene rengøres ved holdskifte og der bruges kun hydratkalk. Hydratkalk opbevares i mellemgangen ved hønsehusene.

Kemikalier opbevares i aflåst container i maskinhuset. Se figur 4.

Da kemikalier og olietanke er placeret, så evt. spild vil kunne opsamles er der ingen risiko for afstrømning til jord og grundvand. Det vurderes derved, at opbevaring af olie og kemikalier sker på en miljømæssig forsvarlig måde.

Figur 4 Ejendommens indretning

3.8.4 Vand- og energiforbrug

Forsyning af vand sker fra offentlig boring. Hovedparten af vandforbruget går til drikkevand til dyrene. Herudover er der et mindre forbrug af vand til vask af pakkerum.

Vandforbruget af drikkevand følges løbende.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Rengøring af stalde sker en gang årligt i forbindelse med holdskifte. Så vidt muligt anvendes tørrengøring, men ved behov anvendes iblødsætning og efterfølgende vask med højtryksrenser. Både iblødsætning og vask med højtryksrenser er vandbesparende og BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	Ca. 195.000 kWh	Anslået 225.000 kWh
Dieselolie	Ca. 80.000 l	Uændret
Benzin	Ca. 2.000 l	Uændret
Halm	Ca. 500 bigballe	Anslået 600 bigballe
Vandforbrug	Ca. 15.000 kbm	Anslået 18.000 kbm

Tabel 6 Skønnet vand- og energiforbrug

Der anvendes hovedsageligt energi til ventilation, foderblander, lys, gødningsbånd og kølerum til æg. Dette vil være uændret.

Ejendommens halmfyr opvarmer staldene, stuehuset samt øvrige driftsbygninger, der opvarmes. Desuden opvarmes stuehuset på Dalgårdsvej 39.

Som følge af, at der kommer et lidt større produktionsareal i ansøgt drift vil energiforbruget til ventilation mv. stige forholdsmæssigt.

Al ventilation er styret automatisk ud fra registreringer af temperatur og luftfugtighed, som sikre at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene samt ift. energiforbruget. Ventilationssystemet rengøres ved hvert holdskifte, hvilket reducerer modstanden, så der opnås et lavt energiforbrug.

Der anvendes LED-lys i staldene.

Ud fra ovenstående tiltag vurderes det, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

3.8.5 Foder

Der anvendes fasefodring, hvor hver fase er tilpasset hønernes behov. Behovet er nøje afstemt ud fra dyrenes avlsmæssige stade og genotype. Der er stor fokus på dyrenes sundhed og holdbarhed, hvorfor der anvendes foder af høj kvalitet med høj fordøjelighed af næringsstoffer. Foderet er tilsat fytase. Der er generelt begrænset muligheder for at optimere fodringen yderligere, idet der ikke må være kompromis i forhold til hønernes holdbarhed og dyrevelfærd. Det vurderes at BAT ift. foder overholdes og der er ikke yderligere mulige BAT-tiltag på foder.

Proteinfoder indkøbes og der bruges korn af egen avl. Der er i alt 11 siloer til foderopbevaring og der ansøges om yderligere to gastætte siloer til opbevaring af korn samt tre fodersiloer.

Det vurderes ud fra gældende regler samt de tiltag som praktiseres mht. opbevaring og håndtering af foder er med til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af miljøet og omgivelserne.

3.9 BAT-Ammoniakemission

For æglæggende høns er der kun en godkendt teknologi til reduktion af ammoniakemissionen fra stalde. Teknologien er hyppig udmugning, hvor henholdsvis to og tre ugentlige udmugninger kan reducere ammoniakemissionen med 30/36 %. I de eksisterende skrabeægstalde er der tre ugentlige udmugninger og det vil der også være i den nye stald, så ammoniakemissionen reduceres med 36 %.

I hudsyrgodkendelse.dk er BAT niveauet beregnet til 15.654 kg N/år. Den faktiske ammoniakemission er beregnet til 14.411 kg N/år. BAT-niveauet er dermed overholdt og reduceret med yderligere 1.244 kg N/år.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	13405	2249	15654
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	12162	2249	14411
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1244
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 7 BAT-beregning

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og renoverede staldafsnit.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
1. Skrabeægstald	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
2. Skrabeægstald	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
3. Skrabeægstald	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Hestestald	Heste. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
4. Hønnikestald	Hønniker, konsumæg. Gulvdrift med eller uden gødningskumme	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
5. Skrabeægstald	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
6. Skrabeægstald	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Ny skrabeægstald	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 8 Forudsætning for BAT-beregning.

BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Da BAT-niveauet overholdes, vurderes det at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund

<Da stalde, rør og samletanke er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Der opføres nye anlæg i forbindelse med projektet. Der er ikke behov for terrænregulering i forbindelse med byggeriet og flytning af større mængder jord undgås derfor.

Dyrkning af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag under afsnit 3.8.4 om bedste tilgængelige teknik.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

3.12 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved fugleinfluenza eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget på Hejsager Strandvej 71 eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

3.13 Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternative placeringer af den nye stald, da det er den eneste mulige placering på matriklen, hvor stalden ligger i tilknytning til de eksisterende stalde. Placeringen af kornsiloerne er valgt, så påslaget ved den eksisterende silo også kan bruges til de nye siloer. Desuden vil kornsiloerne samt fodersiloerne med de pågældende placeringer stå samlet.

Ud fra såvel miljømæssige som driftsmæssige hensyn vurderes de ansøgte placeringer at være de mest hensigtsmæssige, både ift. natur, landskab og de nærmeste naboer.

3.14 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplistede faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.15 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være begrænset, da der bl.a. ikke opbevares flydende gødning på ejendommen. Der kan opstå spild ifm. håndtering af sprøjtemidler. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan sådanne situationer skal håndteres.

Beredskabsplanen vil blive opdateret før den nye staldbygning tages i brug.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand og lignende.

3.16 Oplysninger om konsulenten

Lene Egtved Andersen, Miljøkonsulent, KHL, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding.

4. Oplysninger om husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug da der er mere end 40.000 høneplasser.

4.1 BAT: Råvarer, energi, vand og management

4.1.1 BAT-Råvarer

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Der anvendes foderplaner tilpasset dyrenes behov.

Der anvendes tørfoder.

Foderstoffirmaet tager løbende analyser af de blandinger, der sælges til Hejsager Strandvej 71, 6100 Haderslev.

4.1.2 BAT-Energi

Se beskrivelse i afsnit 3.8.4

4.1.3 BAT-Vand

Se beskrivelse i afsnit 3.8.4

4.1.4 Management

Miljøstyrelsen har valgt, at der ikke skal fastsættes generelle vejledende normer for godt management.

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder.

På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Der føres journal over spredning af husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.

Der sker årlig registrering af vand-, el- og brændstofforbrug. Der registreres antal indsatte høns, dødelighed og produktionsresultater samt indkøbte fodermængder. Gødningsproduktionen beregnes i gødningsregnskabet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Der foreligger ikke egentlige uddannelses- og træningsprogrammer, men de ansatte sendes på relevante kurser, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere.

Der udarbejdes miljøledelse og oplærings- og kontrolplaner.

5. Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.